

รายงานประจำปี 2556 Annual Report 2013

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
Central Institute of Forensic Science (CIFS)

รายงานประจำปี 2556 Annual Report 2013

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
Central Institute of Forensic Science (CIFS)

งานของแผ่นดินนี้ เป็นงานส่วนรวม มีผลที่กว้างขวาง เกี่ยวข้องกับบ้านเมืองและบุคคล
ทุกคนทุกฝ่าย เมื่อเป็นงานส่วนรวมและมีผลเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ
อันเนื่องมาจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน ก็ย่อมเกิดขึ้นบ้างเป็นปรกติธรรมดา ข้าราชการผู้ปฏิบัติ
บริหารงานของแผ่นดิน ตลอดจนทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีใจที่หนักแน่นและเปิดกว้าง
รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างแม้กระทั่งคำวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีสติ ใช้ปัญญาและเหตุผลเป็น
เครื่องปฏิบัติวินิจฉัย โดยถือว่าความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์นั้น คือการระดมสติปัญญาและ
ประสบการณ์อันหลากหลายจากทุกคนทุกฝ่าย เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติบริหารงานและการแก้ไข
ปัญหาต่างๆ ให้งานทุกส่วนทุกด้านของแผ่นดินสำเร็จผลเป็นความเจริญมั่นคงแก่ประเทศชาติและ
ประชาชนอย่างแท้จริง

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช

วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(พระบรมราชาโชภาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในวโรกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๖)

สารผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์

ในปัจจุบันนิติวิทยาศาสตร์มีบทบาทในการแก้ปัญหาสังคมหลายด้านนอกเหนือจาก เรื่องของกระบวนการยุติธรรม อีกทั้งยังสามารถสนับสนุนงานเชิงสังคมได้ในหลายด้าน ความสำคัญของนิติวิทยาศาสตร์คือความน่าเชื่อถือของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้จากระบบคุณภาพงาน

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์กำลังอยู่ในช่วงเวลาสำคัญของการก้าวเดินต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกเป็นธรรมในสังคมสามารถทำให้เป็นที่ยอมรับ กว่าสิบปีที่เริ่มก่อตั้งในกระทรวงยุติธรรมในสังคมนานาชาติว่าเป็นหน่วยงานน้องใหม่ที่มุ่งมั่นพัฒนางานจนสามารถเข้าถึงระบบมาตรฐานสากล ในหลายแขนง รวมทั้งยังเป็นหน่วยงานในระดับนำของภูมิภาคนี้

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นมาจากความศรัทธา ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ที่พร้อมใจกันพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ให้มุ่งสู่เป้าหมายภายใต้ช่วงเวลาการก่อตั้งสถาบันมากกว่าสิบปี จากนั้นไปนับเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ชาวสถาบันฯ จะต้องร่วมมือร่วมใจกัน รักษาองค์กรพัฒนางานให้ก้าวไกล แม้จะไม่มีหมอเป็นผู้บริหารอีกต่อไป

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเกิดมาจากพลังแห่งความดี ขอให้ความดีได้คุ้มครองให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ยังคงเติบโต รักษามาตรฐานการปฏิบัติงานได้ และเป็นหน่วยงานที่สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ตลอดไป.

(คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ผู้บริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์
ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

พันตำรวจโทสุพจน์ นาคเงินทอง
รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

นายศักยา ชูใหม่
รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

พันตำรวจโทกฤษฏา ธิบธรรมทรัพย์
นักนิติวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ
รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนัก
นิติวิทยาศาสตร์บริการ

นายไตรยฤทธิ์ เตมียวศ์
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์

นายภูมินทร์ เนียมมธุ
เลขานุการกรม

ผู้บริหารเชี่ยวชาญ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

พันตำรวจโทสุสิทธิ์ โรจน์กิจอำนวย
นายแพทย์เชี่ยวชาญ

นางสาววารุณี เมฆอริยะ
นายแพทย์เชี่ยวชาญ

พันตำรวจโทกฤษฎา ธิบรวมทรัพย์
นักนิติวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ

พันตำรวจโทสมชาย อมรสุนทรศิริ
นักนิติวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ

พันตำรวจโทหญิงอัมพิกา ศีลาพจนานพร
นักนิติวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ

นายวรวิธ ไวยวุฒิ
นายแพทย์เชี่ยวชาญ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รายงานผลการดำเนินงานสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม	11
วิสัยทัศน์	11
พันธกิจ	11
ประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2555 – 2558 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	12
โครงสร้างของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์	13
อัตรากำลังสถาบันนิติวิทยาศาสตร์	14
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556	15
รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (จำแนกตามผลผลิต)	16
เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 และ 2556	17

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการ

สรุปผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556	20
ผลการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2555 – 2558	22
ผลการดำเนินงานตามผลผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556	24
1. การดำเนินงานด้านการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์	25
2. การดำเนินงานด้านการจัดทำมาตรฐานงานนิติวิทยาศาสตร์	58
3. นิติวิทยาศาสตร์ แก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	76

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

รายงานผลการดำเนินงาน

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

(1 ตุลาคม 2555 - 30 กันยายน 2556)

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545 มีฐานะเป็นกรม โดยมีการกึ่งเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์ประกอบการดำเนินคดี โดยการกำหนดและกำกับมาตรฐานของการปฏิบัติงานรวมถึงจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานปฏิบัติงาน และผู้ปฏิบัติงานดำเนินการภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใส และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

วิสัยทัศน์

พัฒนานิติวิทยาศาสตร์ ยกระดับมาตรฐาน วิชาการก้าวไกล เสริมสร้างความมั่นคง ดำรงธรรมาภิบาล

พันธกิจ

1. ตรวจพิสูจน์หลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์เพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม
2. ศึกษา วิจัย และพัฒนามาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่องค์กรและหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกประเทศ
4. พัฒนาโครงสร้าง การบริหารจัดการองค์กรและการพัฒนาบุคลากร

ประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2555 – 2558 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของรัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนามาตรฐานการดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการและพัฒนาองค์การโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของรัฐ

เป้าประสงค์ : การดำเนินงานนิติวิทยาศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมาตรฐานสากล ทันเวลา ตรวจสอบได้ เพื่อผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

กลยุทธ์ :

1. บูรณาการงานนิติวิทยาศาสตร์ในคดีความมั่นคง
2. เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานในคดีความมั่นคง
3. จัดตั้งศูนย์ติดตามคนหายและระบบพิสูจน์ศพนิรนาม
4. จัดทำฐานข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนามาตรฐานการดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์

เป้าประสงค์ : การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพงานนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาคุณภาพกระบวนการงานด้านนิติวิทยาศาสตร์สู่มาตรฐานสากล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการและพัฒนาองค์การโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ : การบริหารจัดการองค์กรของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ทุกภารกิจและทุกระดับยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและประโยชน์สุขของประชาชน

กลยุทธ์ :

1. นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์ความรู้
2. เสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติงานและใช้แนวทางตามระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล
3. พัฒนาและบริหารการบริหารจัดการงานให้เป็นไปตามหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่

โครงสร้างของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. 2545 และ ก.พ.กำหนด

อัตรากำลังสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

จำนวนอัตรากำลังข้าราชการพลเรือน จำแนกตามส่วนราชการ ประเภท และระดับตำแหน่ง/จำนวนอัตรากำลังพนักงานราชการ จำแนกตามส่วนราชการ และกลุ่มงาน

ส่วนราชการ	จำนวนอัตรากำลังข้าราชการพลเรือน															จำนวนอัตรากำลังพนักงานราชการ				
	ประเภท/ระดับ															รวม				
	ทั่วไป			วิชาการ						อำนาจการ			บริหาร			รวม				
	ปง.	ชง.	อว.	ทพ.	ปก.	ชก.	ชพ.	ชช.	ทว.	ต้น	สูง	ต้น	สูง	อัตร	ร้อยละ	บริการ	บริหาร ทั่วไป	รวม		
ส่วนกลาง	-	-	-	-	2	5	5	6	-	-	-	-	2	1	21	9.63	1	1	2	3.64
สำนักงานเลขานุการกรม	2	4	-	-	3	21	3	-	-	1	-	-	-	-	34	15.60	3	19	22	40
สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ	1	8	-	-	17	101	19	1	-	-	1	-	-	-	148	67.89	15	14	29	52.73
สำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์	-	-	-	-	5	7	2	-	-	-	1	-	-	-	15	6.88	-	2	2	3.64
รวม	3	12	-	-	27	134	29	7	-	1	2	2	1	218	100	19	36	55	100	
ร้อยละ	1.38	5.50	-	-	12.39	61.47	13.30	3.21	-	0.46	0.92	0.92	0.46	100		34.55	65.45	100		

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2556

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ภายใต้ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในยุทธศาสตร์ที่ 8 : การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แผนงาน : พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จำนวนทั้งสิ้น 243,982,100 บาท (สองร้อยสี่สิบสามล้านเก้าแสนแปดหมื่นสองพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) จำแนกตาม ผลผลิตได้ดังนี้

ผลผลิตที่ 1 : มาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้รับการกำหนด จำนวน 84,412,600 บาท

ผลผลิตที่ 2 : ผลการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 159,569,500 บาท

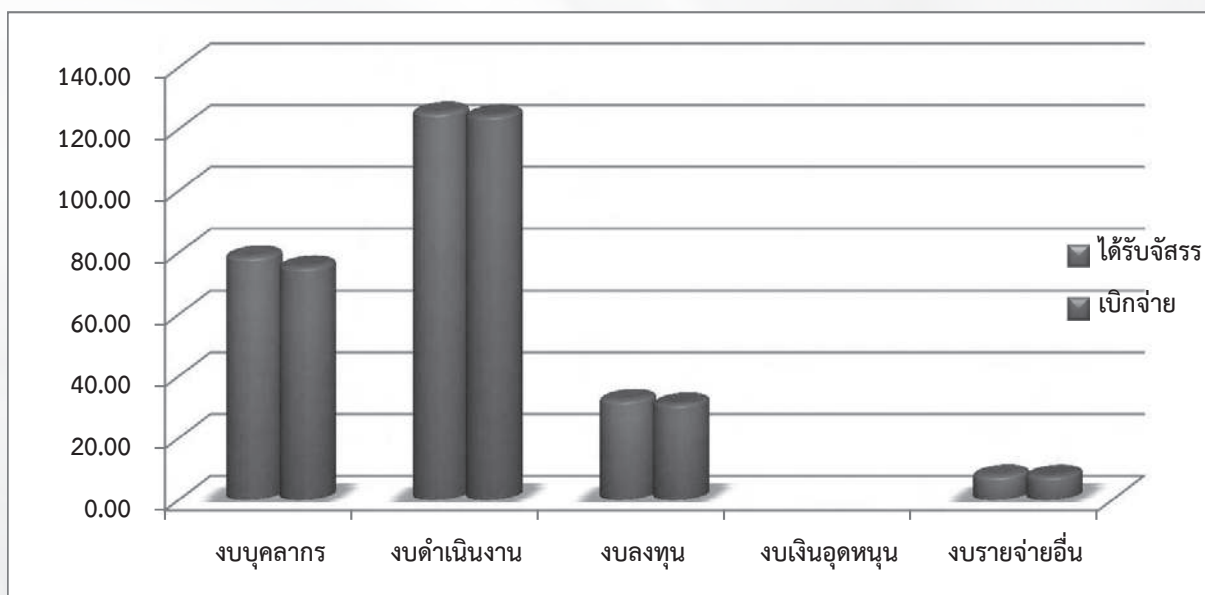
รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย)

ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556
ทศนิยม 4 ตำแหน่ง

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบรายจ่าย	ได้รับจัดสรร (หลังโอน)	เบิกจ่าย	ร้อยละ
งบบุคลากร	78.641	75.417	95.90
งบดำเนินงาน	125.279	124.373	99.28
งบลงทุน	32.249	31.094	96.42
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	7.813	7.739	99.05
รวมทั้งสิ้น	243.982	238.623	97.80

หมายเหตุ : เงินกันไว้เบิกเหลือในปี จำนวนทั้งสิ้น 1,653,899.74 บาท

รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (จำแนกตามผลผลิต)

ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556
ทศนิยม 4 ตำแหน่ง

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ	ได้รับจัดสรร	เบิกจ่าย	คงเหลือ	ร้อยละ การเบิกจ่าย
ผลผลิตที่ 1 : มาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้รับการกำหนด	84.413	81.660	2.753	96.74
ผลผลิตที่ 2 : ผลการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านนิติวิทยาศาสตร์	159.570	156.963	2.606	98.37
รวมทั้งสิ้น	243.982	238.623	5.359	97.80

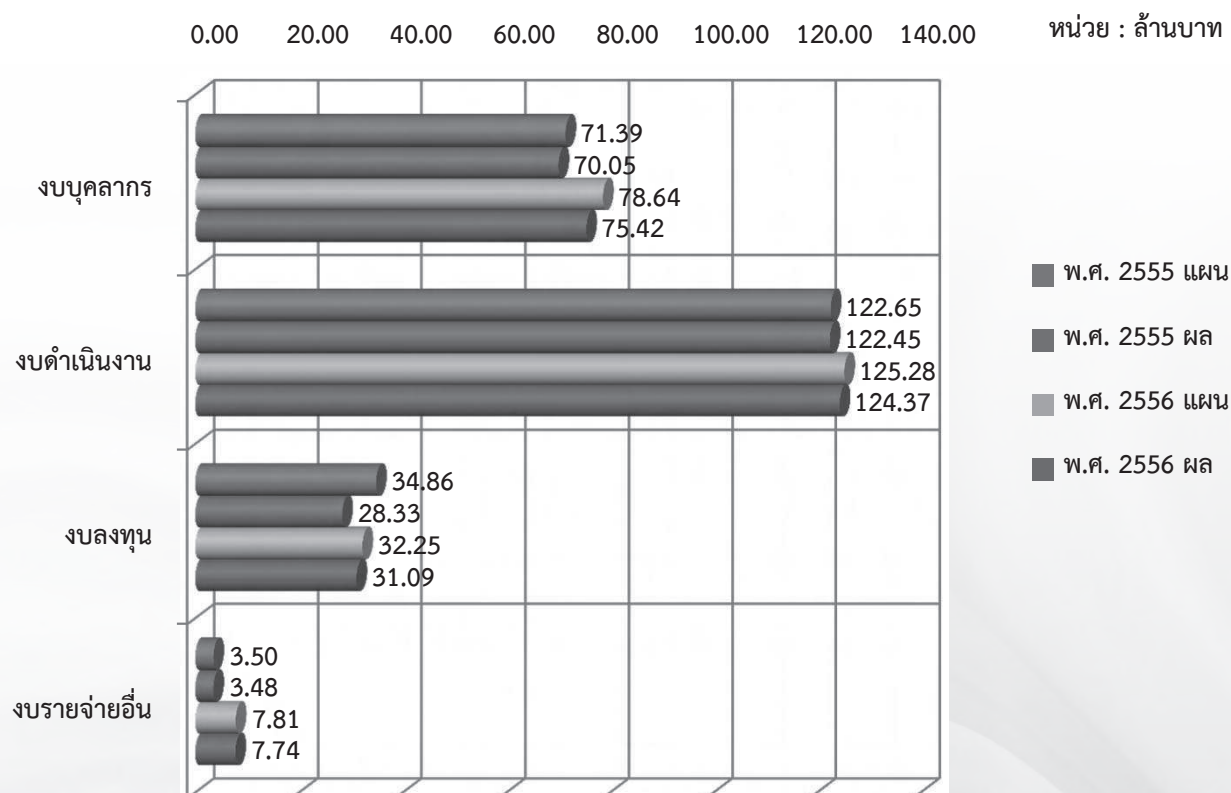

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 และ 2556

หน่วย : ล้านบาท

งบรายจ่าย	ปีงบประมาณ					
	พ.ศ. 2555			พ.ศ. 2556		
	แผน *	ผล	ร้อยละ	แผน *	ผล	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	232.397	224.312	96.60	243.982	238.623	97.80
งบบุคลากร	71.395	70.046	98.11	78.641	75.417	95.90
งบดำเนินงาน	122.645	122.450	99.84	125.279	124.373	99.28
งบลงทุน	34.858	28.331	81.28	32.249	31.094	96.42
งบรายจ่ายอื่น	3.500	3.485	99.56	7.813	7.739	99.05

หมายเหตุ * แผน คือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรหลังการโอนเปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการ

ตารางสรุปผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556										
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม										☒ รอบ 12 เดือน
ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
มิติภายนอก การประเมินประสิทธิผล										
1. นโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลและภารกิจหลัก										
1.1 ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุต้นนโยบายสำคัญของรัฐบาลและภารกิจหลักของกระทรวง										
1.2 ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของตัวชี้วัดตามภารกิจหลักของกรมหรือเทียบเท่า และตัวชี้วัดของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs)										
1.2.1 ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนามาตรฐานการดำเนินงานด้านนิติวิทยาศาสตร์	ระดับ	14	80	90	100	110	120	ร้อยละ 82	1.2000	0.1680
1.2.2 จำนวนขอข่วยงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในปี 2556	จำนวน	8	5	6	7	8	9	9 ขอข่วย	5.0000	0.4000
1.2.3 ระดับความสำเร็จของการธำรงรักษาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยา	ระดับ	8	ไม่สำเร็จ	-	-	-	สำเร็จ	สำเร็จ	5.0000	0.4000
2. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	10	65	70	75	80	85	88.0500	5.0000	0.5000
มิติภายใน										
3. ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	ระดับ	3	1	2	3	4	5	4.8000	4.8000	0.1440
4. ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ										
4.1 ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน	ร้อยละ	1	72	74	76	78	80	ร้อยละ 96.4200	5.0000	0.0500
4.2 ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวม 6 เดือนแรก	ร้อยละ	0.5	44.02	46.46	48.91	51.36	53.80	ร้อยละ 38.7900	1.0000	0.0050
4.3 ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวม 12 เดือน	ร้อยละ	0.5	92	93	94	95	96	ร้อยละ 97.8020	5.0000	0.0250
4.4 ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแผน	ร้อยละ	0.5	92	93	94	95	96	ร้อยละ 102.09	5.0000	0.0250
5. ระดับความสำเร็จของปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับเป้าหมายผลผลิตตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย	ระดับ	2.5	1	2	3	4	5	ระดับ 5	5.0000	0.1250
6. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	ระดับ	3	1	2	3	4	5	ระดับ 4	4.0000	0.1200
7. ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงกระบวนการ	ระดับ	4	1	2	3	4	5	ระดับ 5	5.0000	0.2000

ตารางสรุปผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556										
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม										☒ รอบ 12 เดือน
ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่าคะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
8. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากร										
8.1 ระดับความสำเร็จของการจัดทำ รายงานลักษณะสำคัญขององค์การ	ระดับ	2	1	2	3	4	5	ระดับ 5	5.0000	0.1000
8.2 ส่วนต่างระหว่างความเห็นและ ความสำคัญต่อความพึงพอใจในการ พัฒนาบุคลากร	ร้อยละ	1.5	1	2	3	4	5	4	4.0000	0.0600
8.3 ระดับความสำเร็จของการจัดทำ แผนพัฒนาบุคลากร	ระดับ	1.5	1	2	3	4	5	ระดับ 5	5.0000	0.0750
9. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงสารสนเทศ										
9.1 ส่วนต่างระหว่างความเห็นและ ความสำคัญต่อความพึงพอใจของผู้ใช้ สารสนเทศ	ร้อยละ	1.5	1	2	3	4	5	3.9231	3.9231	0.0588
9.2 จำนวนข้อมูลเชิงประจักษ์ด้าน ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ	ร้อยละ	1.5	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.0750
10. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร										
10.1 ส่วนต่างระหว่างความเห็น และความสำคัญต่อความพึงพอใจในการ พัฒนาปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร	ร้อยละ	1.5	1	2	3	4	5	3.7500	3.7500	0.0562
10.2 ระดับความสำเร็จของการจัด ทำแผนพัฒนาปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร	ระดับ	1.5	1	2	3	4	5	ระดับ 3	3.0000	0.0450
11. ระดับความสำเร็จของการดำเนิน โครงการสร้างความโปร่งใสในการ ปฏิบัติราชการ	ร้อยละ	4	1	2	3	4	5	ระดับ 5	5.0000	0.2000
	รวม	100								3.1322

หมายเหตุ : คะแนนถ่วงน้ำหนักยังไม่ได้รวมตัวชี้วัดระดับกระทรวง

รายงาน ณ วันที่ 31 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้รายงาน สิบตำรวจเอกภูมิษฐ์ เนียมครุ

หน่วยงาน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

โทรศัพท์ 0 2142 3471

ผู้รายงาน นางสาววิสุทธีวรรณ ปั่นฉาย

หน่วยงาน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

โทรศัพท์ 0 2142 3472

ผลการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2555 – 2558

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของรัฐ

เป้าประสงค์ : การดำเนินงานนิติวิทยาศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการและมาตรฐานสากล ทันเวลา ตรวจสอบได้ เพื่อผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

กลยุทธ์ :

1. บูรณาการงานนิติวิทยาศาสตร์ในคดีความมั่นคง
2. เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานในคดีความมั่นคง
3. จัดตั้งศูนย์ติดตามคนหายและระบบพิสูจน์ศพนิรนาม
4. จัดทำฐานข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. จำนวนรายงานการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ (เรื่อง)	12,000	17,303
2. ร้อยละของการจัดเก็บข้อมูลบุคคลสูญหายและศพนิรนาม	80	80
3. จำนวนที่จัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) ผู้ต้องขัง (คน)	7,000	8,172
4. จำนวนลายพิมพ์นิ้วมือแฝงที่สามารถจัดเก็บได้บนวัตถุพยาน (จำนวนรอย)	80	100

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ร้อยละความถูกต้องของการดำเนินงานตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามกระบวนการตรวจพิสูจน์ (ร้อยละ)	100	100
2. ร้อยละความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บในระบบฐานข้อมูลนิติวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ)	100	100
3. ร้อยละความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บในระบบฐานข้อมูลบุคคลสูญหายและศพนิรนาม (ร้อยละ)	100	100
4. ร้อยละความถูกต้องของการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) ผู้ต้องขัง (ร้อยละ)	100	100

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนามาตรฐานการดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์

เป้าประสงค์ : การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพงานนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
กลยุทธ์ :

1. พัฒนาคุณภาพกระบวนการงานด้านนิติวิทยาศาสตร์สู่มาตรฐานสากล

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. จำนวนการกำหนดมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ด้าน)	2	2
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ร้อยละความถูกต้องของการตรวจพิสูจน์จากการกำหนดมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ)	100	100

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการและพัฒนาองค์การโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ : การบริหารจัดการองค์กรของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ทุกภารกิจและทุกระดับยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและประโยชน์สุขของประชาชน

กลยุทธ์ :

1. นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์ความรู้
2. เสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติงานและใช้แนวทางตามระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล
3. พัฒนาและบริหารการบริหารจัดการงานให้เป็นไปตามหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ร้อยละการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาพรวม (ร้อยละ)	95	96.60
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ (ร้อยละ)	80	88.05

ผลการดำเนินงานตามผลผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 จำนวนทั้งสิ้น 243.9821 ล้านบาท ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 8 : ยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

แผนงาน : พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน :

ประชาชนได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรมโดยใช้ผลการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์

ผลผลิตที่ 1 : มาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้รับการกำหนด

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนการกำหนดมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

แผน : 2 ด้าน (ขอขยายการตรวจพิสูจน์สารระเหยโดยเทคนิค GC/MS และ ขอขยายการตรวจวัตถุพยานทางฟิสิกส์ โดยเทคนิค FT-IR)

ผล : 2 ด้าน (ขอขยายการตรวจพิสูจน์สารระเหยโดยเทคนิค GC/MS และ ขอขยายการตรวจวัตถุพยานทางฟิสิกส์ โดยเทคนิค FT-IR)

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละความถูกต้องของการตรวจพิสูจน์จากการกำหนดมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

แผน : ร้อยละ 100

ผล : ร้อยละ 100

ผลผลิตที่ 2 : ผลการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านนิติวิทยาศาสตร์

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนรายงานการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านนิติวิทยาศาสตร์

แผน : 12,000 เรื่อง

ผล : 17,303 เรื่อง

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละความถูกต้องของการดำเนินงานตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามกระบวนการตรวจพิสูจน์

แผน : ร้อยละ 100

ผล : ร้อยละ 100

1. การดำเนินงานด้านการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งสนับสนุนงานของพนักงานสอบสวน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น ศาล กรมสอบสวนคดีพิเศษ ในการนำผลการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ ไปประกอบการดำเนินคดี การดำเนินงานด้านการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ มีดังนี้

1.1 การตรวจสถานที่เกิดเหตุ

สำนักตรวจสถานที่เกิดเหตุ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุและการเก็บรวบรวมวัตถุพยาน เมื่อได้รับการร้องขอจากพนักงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) คดีร้องทุกข์ของประชาชนที่ส่งมาจากหน่วยรับเรื่องร้องเรียน รวมถึงการปฏิบัติงานการตรวจสถานที่เกิดเหตุ การเก็บพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ และบุคคล ยุทธการการปิดล้อมตรวจค้น ในเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ระหว่างเดือน ตุลาคม 2555 – กันยายน 2556 ได้มีการออกตรวจสถานที่เกิดเหตุและการเก็บรวบรวมวัตถุพยาน จำนวน 2,525 เรื่อง

ผลการดำเนินงานที่สำคัญสำนักตรวจสถานที่เกิดเหตุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 สำนักตรวจสถานที่เกิดเหตุ ได้ดำเนินการด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุ และเก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อตรวจพิสูจน์ จำนวน 2,525 เรื่อง ดังนี้

1. คดีเกี่ยวกับชีวิต จำนวน 2,347 คดี
2. คดีพิเศษ จำนวน 94 คดี
3. คดียาเสพติด จำนวน 68 คดี
4. คดีอื่นๆ จำนวน 16 คดี

นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานดิจิทัล ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ, คอมพิวเตอร์, ฮาร์ดดิสก์, ไฟล์ภาพและเสียง ซิมการ์ดและเมมโมรี่การ์ด แผ่นซีดี จำนวน 5 คดี ซึ่งมีผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1. ร่วมดำเนินงานตามภารกิจสนับสนุนกรมสอบสวนคดีพิเศษ (คดีพิเศษ) เช่น กรณีการตรวจรถยนต์ที่ถูกไฟไหม้ ในพื้นที่ สภ.กลางดง จ.นครราชสีมา โดยดำเนินการตรวจพิสูจน์เลขหมายประจำตัวรถและเลขหมายประจำเครื่องยนต์รวมทั้งพยานหลักฐานอื่นๆ จำนวน 6 คัน กรณีการตรวจพิสูจน์รถยนต์ จดประกอบ ประเภทรถยนต์ที่มีในบัญชี และยื่นความจำนงขอตรวจพิสูจน์ ที่ลานจอดรถไปรษณีย์ ตรวจแล้วเสร็จจำนวน 400 คัน ประเภทรถยนต์ที่พนักงานสอบสวนกรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจยึด จำนวน 69 คัน ตรวจพิสูจน์รถยนต์จดทะเบียนร่วมกับ 7 หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมการขนส่งทางบก กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และ กรมสรรพากร จำนวน 177 คัน และตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนการจดทะเบียนรถยนต์ จำนวน 47 คัน

2. การดำเนินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในคดีสำคัญ และคดีตามคำร้องขอ โดยได้ดำเนินการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและตรวจพิสูจน์ จำนวน 5 คดี คือ

- สนับสนุนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ในคดีเรื่องร้องเรียนกรณีการเสียชีวิตของนายเอกยุทธ อัญชันบุตร โดยการเข้าร่วมตรวจพิสูจน์ บ้านพักนายเอกยุทธ อัญชันบุตร เลขที่ 1213/360 ซ.ลาดพร้าว 94 ถนนศรีวิภา แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

- สนับสนุนคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการการกฎหมายการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ในการตรวจสอบคลิปเสียง กรณีของผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ว่ามีการติดต่อหรือไม่

- สนับสนุนศาลแขวงนครสวรรค์ ในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ตามหนังสือ ที่ ศย306.005/6747 ศาลแขวงนครสวรรค์ ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2555 ขอให้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ กรณีรื้อยตำรวจโทชัชชนัธ หรือไอยร์ ดาวเรืองหรือตุลธิดาเรือง (จำเลย) เรื่องยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ในเมืองหมูบ้านที่ชุมชน โดยคดีนี้จำเลยให้การปฏิเสธและแถลงขอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุก่อนว่ามีลูกกระสุนตกอยู่ในพื้นดิน ในดิน หรือบริเวณใกล้เคียงหน้าบ้านพักหรือไม่

- สนับสนุนตามคำร้องขอของศาลทหารกรุงเทพ กรณีพลทหารบริสุทธิ์ ทองปรีชา จำเลย ร้องขอความเป็นธรรมที่ถูกแจ้งข้อกล่าวหาว่ามีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง ยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง, ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งกระทำตามหน้าที่ และพยายามฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำตามหน้าที่ โดยจำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลอ้างขอให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ดำเนินการเข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

- สนับสนุนสถานีตำรวจภูธรปากคลองรังสิต จังหวัดปทุมธานี ในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีข่มขืนกระทำชำเรา ที่แฟลตปลาทอง อาคาร 36 และเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2556 ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีข่มขืนกระทำชำเรา ที่แฟลตปลาทองอาคาร 40 ชั้น 1 หมู่ 6 ต.บางพูน อ.เมือง จ.ปทุมธานี สามารถจัดเก็บวัตถุพยานที่ยืนยันได้ว่าทั้ง 2 คดี ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลคนเดียวกันแต่ยังไม่ทราบว่าเป็นบุคคลใด อยู่ในระหว่างการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อติดตามตัวจับกุมตัวผู้กระทำความผิดต่อไป

3. ร่วมดำเนินงานตามโครงการจัดทำฐานข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ ระหว่างสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และกรมราชทัณฑ์ ในการกิจการจัดเก็บสารพันธุกรรม และลายนิ้วมือแฝง บนหีบห่อที่บรรจุยาเสพติดของกลางคดียาเสพติดร้ายสำคัญที่สถาบันวิชาการ

และตรวจพิสูจน์ยาเสพติด จำนวน 65 คดี เรือนจำกลางพิษณุโลก จำนวน 24 คดี เรือนจำคลองไผ่ จ.นครราชสีมา จำนวน 270 คดี เรือนจำกลางชลบุรี จำนวน 12 คดี รวมไปถึงการจัดฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมและสัมมนา เพื่อชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ ตามโครงการจัดทำฐานข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดิน สกัดกั้นยาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศพส.ชน.) เข้าร่วม จำนวน 108 คน

1.2 การตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติ

กลุ่มตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติ สำนักตรวจสถานที่เกิดเหตุ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ภารกิจหลักได้แก่ การตรวจพิสูจน์ลายเส้นบนนิ้วมือและฝ่ามือ ได้แก่ ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้า ตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือประชาชนร้องขอให้ตรวจพิสูจน์ในคดีอาญา คดีแพ่ง คดีพิเศษ คดีระบุตัวบุคคลคดีพิสูจน์ศพ และอื่นๆ รวมทั้งการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ระหว่างเดือน ตุลาคม 2555 – กันยายน 2556 ได้มีการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติจำนวนทั้งสิ้น 566 เรื่อง 2,142 รายการ ดังนี้

ตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติ	จำนวนทั้งสิ้น	566	เรื่อง	2,142	รายการ
1. งานเปรียบเทียบและบันทึกหลักฐานข้อมูล	จำนวน	502	เรื่อง	1,996	รายการ
2. งานตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือแฝง	จำนวน	2	เรื่อง	12	รายการ
3. งานตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงบนวัตถุพยาน	จำนวน	42	เรื่อง	69	รายการ
4. งานตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงบนวัตถุพยาน และตรวจเปรียบเทียบในฐานข้อมูล	จำนวน	5	เรื่อง	22	รายการ
5. งานตรวจเปรียบเทียบ	จำนวน	15	เรื่อง	43	รายการ

คดีสำคัญที่ดำเนินการตรวจพิสูจน์ ได้แก่

1. การตรวจพิสูจน์เพื่อยืนยันตัวบุคคล ก่อนการดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่ทางการสาธารณรัฐอินเดีย ตามสำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย ที่ BAN/CONS/PERS/415/1/11 ลงวันที่ 19 ก.พ. 2556 ผลการตรวจพิสูจน์ยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน ตามรายงานการตรวจพิสูจน์ 560387 ลงวันที่ 27 ส.ค. 2556
2. คดีร้องเรียนของ นาย พ. ว่าไม่ใช่ลายพิมพ์นิ้วมือและลายชื่อของตนเอง ส่งมาจากศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ตามหนังสือที่ สท.0017.3/2427 ลงวันที่ 8 มี.ค. 2556 ขอความอนุเคราะห์ ตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อและลายพิมพ์นิ้วมือของนาย พ. และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏในบันทึกถ้อยคำ (ทค.16) ผลการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือปรากฏว่า ลายพิมพ์นิ้วมือบนบันทึกถ้อยคำตรงกันกับลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือซ้าย ของนาย พ. ตามรายงานการตรวจพิสูจน์ที่ 560429 ลงวันที่ 23 พ.ค. 2556
3. การตรวจพิสูจน์คดี 56-2334 ซึ่งเป็นคดีเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน เป็นคดีพิเศษจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยตรวจเปรียบเทียบการพิมพ์นิ้วมือบนเอกสาร คัดรับร่องรอยลายพิมพ์นิ้วมือและภาพไบโหน้า ว่าเป็นของบุคคลคนเดียวกันหรือไม่ ผลการตรวจพิสูจน์ยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน ตามรายงานการตรวจพิสูจน์ 560388 ลงวันที่ 3 ก.ย. 2556
4. ตามหนังสือ ศูนย์บริหารจัดการวัตถุพยาน ที่ ยธ 1006/0425 ลงวันที่ 15 พ.ค. 2556 และที่ ยธ 1006/0484 ลงวันที่ 30 พ.ค. 2556 ซึ่งได้รับมอบหมายให้ตรวจคดี 56-1026 ซึ่งเป็นคดีแก๊งคอลเซ็นเตอร์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์ของการตรวจพิสูจน์คือ ตรวจเปรียบเทียบลายนิ้วมือแฝงจำนวน 4 แผ่น กับ แผ่นลายพิมพ์นิ้วมือ 10 นิ้ว จำนวน 13 คน ซึ่งผลการตรวจพิสูจน์พบว่า รอยลายนิ้วมือแฝงที่ส่งมาให้ตรวจ ตรงกันกับแผ่นลายพิมพ์นิ้วมือ 10 นิ้ว 1 คน ตามรายงานการตรวจพิสูจน์ที่ 560225 ลงวันที่ 3 มิ.ย. 2556

5. กลุ่มตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติ ได้ร่วมปฏิบัติงานในการจัดเก็บสารพันธุกรรมลายพิมพ์นิ้วมือ 10 นิ้ว และฝ่ามือผู้ต้องขังตามโครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ 2556 ณ ทณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี, ศูนย์ชุมชนบำบัดคลองไผ่ เรือนจำกลางคลองไผ่, ทณฑสถานหญิงนครราชสีมา และทณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,775 คน

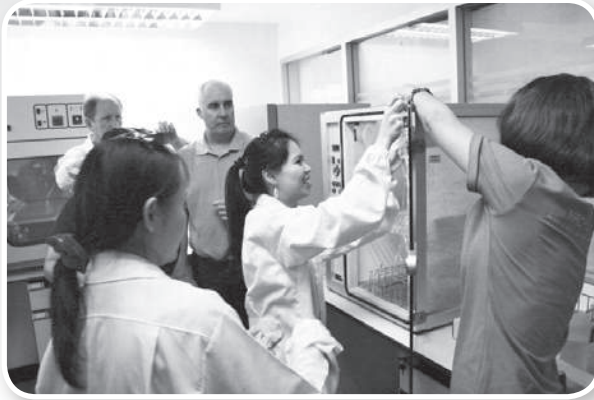

โครงการจัดทำฐานข้อมูลนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2556 (โรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์)

5.1 ทณฑสถานบำบัดพิเศษปทุมธานี	วันที่ 18 - 21 มีนาคม 2556
5.2 ทณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงนครราชสีมา	วันที่ 25 - 29 มีนาคม 2556
5.3 ทณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	วันที่ 31 มีนาคม - 4 เมษายน 2556
5.4 ทณฑสถานเรือนจำกลางคลองไผ่	วันที่ 22 - 26 เมษายน 2556

6. การให้ความรู้ ความร่วมมือและการส่งเสริมในเรื่องลายนิ้วมือ ในปี 2556 กลุ่มตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติ ได้ดำเนินการให้ความรู้ด้านลายนิ้วมือแก่บุคลากร และหน่วยงานต่างๆ เช่น การให้ความรู้แก่นักศึกษาฝึกงานจากมหาวิทยาลัยนเรศวร และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า การบรรยายเกี่ยวกับงานการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือ ให้นักศึกษา และบุคลากรที่มาดูงาน จากสถานที่ต่างๆ รวมทั้งการจัดการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจลายนิ้วมือในระดับสากล โดยเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ด้านลายนิ้วมือ จากประเทศออสเตรเลีย มาบรรยาย และให้ความรู้ ในโครงการพัฒนาศักยภาพของนักนิติวิทยาศาสตร์ที่มีอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพในการปฏิบัติงาน อีกทั้งส่งเสริมให้มีการพิมพ์ลายนิ้วมือให้มีคุณภาพดี โดยมีการให้ความรู้ในการพิมพ์ลายนิ้วมือ และจัดแข่งขันการพิมพ์ลายนิ้วมืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2556 เป็นการแข่งขันพิมพ์ลายนิ้วมือเป็นครั้งที่ 3

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจलयนิ้วมือในระดับสากล
วันที่ 29 เมษายน – 3 พฤษภาคม 2556

การแข่งขันลายพิมพ์นิ้วมือ ครั้งที่ 3

คณะอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

1.3 การชันสูตรพลิกศพ และการออกรายงานตรวจศพ

กลุ่มนิติพยาธิวิทยา สำนักนิติเวชศาสตร์ ประกอบด้วยแพทย์, นักนิติวิทยาศาสตร์ เจ้าหน้าที่งานวิทยาศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการชันสูตรพลิกศพ, ผ่าศพ, และใช้วิธีการทางนิติวิทยาศาสตร์ในสาขาต่างๆ เพื่อหาสาเหตุการเสียชีวิต และพฤติการณ์การเสียชีวิตเพื่อนำส่งพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีหรือญาติผู้ตาย เป็นกระบวนการหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนในการพิสูจน์ความจริงทางคดีอาญา บทบาทดังกล่าวประกอบด้วย หน่วยงานย่อยอีก 9 หน่วยงานได้แก่

1. หน่วยห้องผ่าศพ
2. หน่วยห้องปฏิบัติการจุลพยาธิวิทยา
3. หน่วยห้องปฏิบัติการกัมมันตภาพรังสี
4. หน่วยห้องอ่านผลชิ้นเนื้อของพยาธิวิทยา
5. หน่วยห้องเก็บสารคัดหลั่งและวัตถุพยานจากศพ
6. หน่วยห้องบันทึก และพิมพ์ผลรายงานการชันสูตรศพ
7. หน่วยจัดทำกล่องแสดงชิ้นเนื้อ และฟิสิกส์
8. หน่วยรังสีวิทยา
9. หน่วยแพทย์ชันสูตรพลิกศพ ณ สถานที่เกิดเหตุ

กลุ่มนิติพยาธิวิทยา ให้บริการทางนิติเวชศาสตร์ ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 โดยแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ และพยาธิวิทยากายวิภาค ได้ให้บริการชันสูตรพลิกศพ ณ ที่เกิดเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 150 ตามที่พนักงานสอบสวนในท้องที่จังหวัดนนทบุรีและบางส่วนของจังหวัดปทุมธานีร้องขอ ในกรณีที่มีการตายผิดธรรมชาติ 5 ประการ ได้แก่ กรณีตายจากอุบัติเหตุ, ถูกฆ่าตาย, ฆ่าตัวตาย, ถูกสัตว์ทำร้าย และตายไม่ทราบสาเหตุ หรือกรณีตายในระหว่างการควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 148 โดยออกไปตรวจพร้อมทั้งพนักงานสอบสวน นอกจากนี้กลุ่มนิติพยาธิวิทยาให้บริการด้านการชันสูตรผ่าศพเพื่อหาสาเหตุการเสียชีวิตตามที่พนักงานสอบสวนหรือญาติร้องขอ เพื่อพิสูจน์ความจริง และความยุติธรรมอันจะนำซึ่งข้อมูลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 150 มาตรา 151 และมาตรา 152 ของการชันสูตรพลิกศพ

ผลการดำเนินงานการชันสูตรพลิกศพ และการออกรายงานตรวจศพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ระหว่างเดือน ตุลาคม 2555 – กันยายน 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,521 เรื่อง 58,741 รายการ ดังนี้

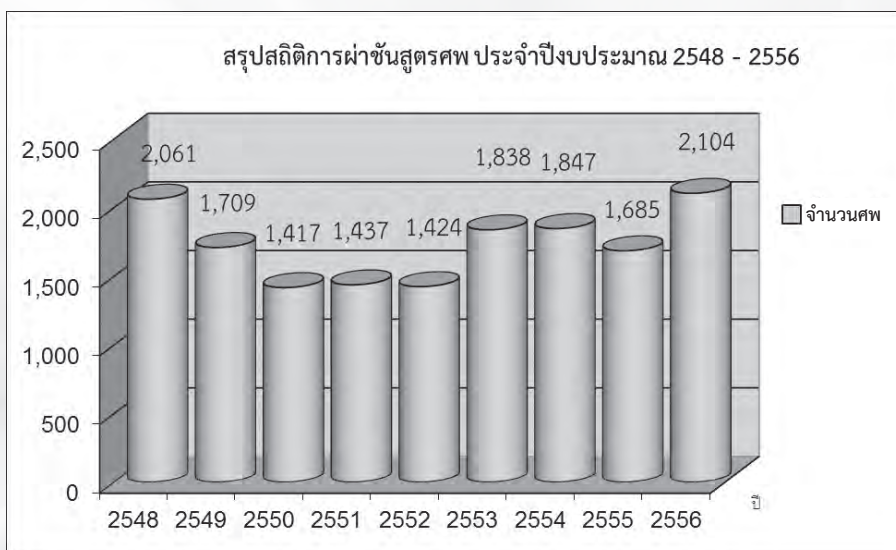
การชันสูตรพลิกศพ และการออกรายงานตรวจศพ	จำนวน	เรื่อง	รายการ
1. การตรวจชันสูตรพลิกศพ ณ ที่เกิดเหตุ	จำนวน 2,431	เรื่อง 2,446	รายการ
2. การออกรายงานการตรวจศพ	จำนวน 2,104	เรื่อง 14,166	รายการ
3. การตรวจพิสูจน์ชั้นเนื้อ (จุลพยาธิวิทยา)	จำนวน 2,016	เรื่อง 43,732	รายการ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 กลุ่มนิติพยาธิวิทยา

กลุ่มนิติพยาธิวิทยาได้ดำเนินการเริ่มให้บริการทางนิติเวชศาสตร์ ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 โดยแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์และพยาธิวิทยากายวิภาค ได้ให้บริการในการชันสูตรพลิกศพ ณ ที่เกิดเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 150 และมาตรา 152 เพื่อหาสาเหตุการเสียชีวิตตามที่พนักงานสอบสวนหรือญาติร้องขอผลการดำเนินงานกลุ่มนิติพยาธิวิทยาในรอบปีงบประมาณ 2556

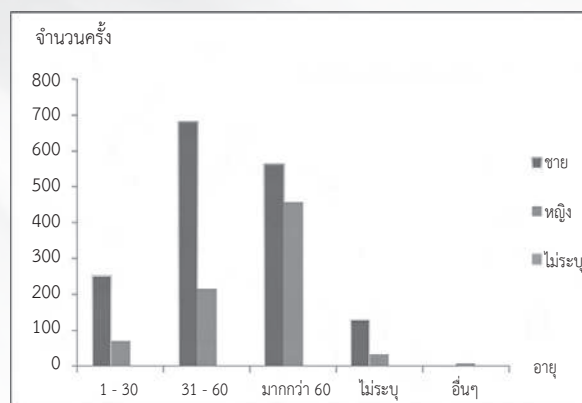
สรุปสถิติการผ่าชันสูตรศพประจำปีงบประมาณ 2548 – 2556

ปี พ.ศ.	จำนวนศพ
2548	2,061
2549	1,709
2550	1,417
2551	1,437
2552	1,424
2553	1,838
2554	1,847
2555	1,685
2556	2,104

สรุปสถิติการชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุ ประจำปีงบประมาณ 2556

เพศ \ อายุ (ปี)	1 - 30	31 - 60	มากกว่า 60	ไม่ระบุ	อื่น ๆ
ชาย	250	679	584	129	4
หญิง	70	216	457	34	7
ไม่ระบุ	-	-	-	-	1
รวม (ครั้ง)	320	895	1,041	163	12

การวิจัยและการพัฒนา

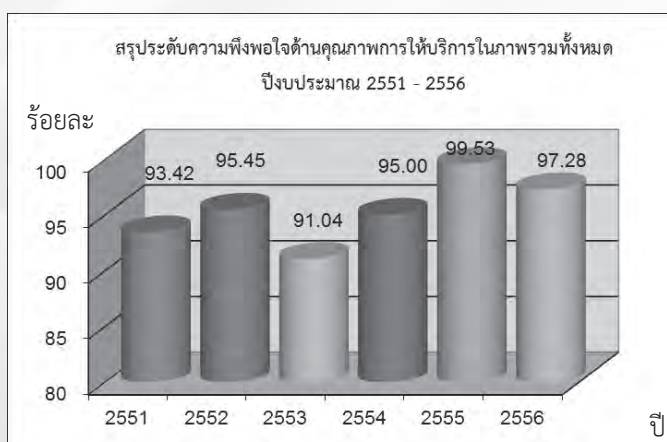
ในการวิจัยและพัฒนางานนิติพยาธิวิทยา ทางกลุ่มได้ให้ความสำคัญ โดยได้มีการพัฒนางานวิจัยทางด้านนิติเวชศาสตร์ และนิติพยาธิวิทยา เช่น การเปรียบเทียบระดับแอลกอฮอล์ ในเลือด ในปัสสาวะ และน้ำวุ้นลูกนัยน์ตาของศพ เป็นต้น ซึ่งในงานวิจัยนี้มีประโยชน์อย่างมากในการหาข้อเท็จจริงของผู้เสียชีวิตที่เกิดเหตุจากอุบัติเหตุจราจรว่าผู้เสียชีวิตนั้นเมาสุราหรือไม่

การพัฒนาองค์กร

กลุ่มนิติพยาธิวิทยา ได้ประชุมและพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานงานนิติเวชศาสตร์ (NAME) โดยกำหนดระเบียบปฏิบัติการออกชันสูตร ณ ที่เกิดเหตุ, การผ่าชันสูตรศพ กลุ่มนิติพยาธิวิทยา ได้พัฒนางานให้สู่ระดับมาตรฐานสากลไม่ว่าจะเป็นงานผ่าชันสูตร งานจุลพยาธิวิทยา เพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงานให้ทัดเทียมกับงานตรวจพิสูจน์ขององค์กรรัฐบาลและเอกชนทั่วไป การพัฒนาบุคลากรในกลุ่ม นิติพยาธิวิทยา ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน เพราะจะทำให้เพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและทางกลุ่มนิติพยาธิวิทยา ได้จัดส่งบุคลากรในกลุ่มเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ

สรุประดับความพึงพอใจด้านคุณภาพการให้บริการในภาพรวมทั้งหมด ปี 2551 - 2556

ปี พ.ศ.	ความพึงพอใจ (ร้อยละ)
2551	93.42
2552	95.45
2553	91.04
2554	95.00
2555	99.53
2556	97.28

เป้าหมายและการดำเนินงานในอนาคตของกลุ่มนิติพยาธิวิทยา

1. จัดตั้งห้องปฏิบัติการผ่าศพที่ได้รับมาตรฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม, ปลอดภัยต่อบุคลากรในหน่วยงาน และมีพื้นที่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน เนื่องจากปัจจุบันสถานที่เดิมคับแคบและไม่สามารถรองรับประชาชนผู้มาติดต่อกลุ่มนิติพยาธิวิทยาได้อย่างเหมาะสม
2. ห้องปฏิบัติการต่างๆ ในกลุ่มงานต้องได้รับการรับรองมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐาน NAME หรือมาตรฐานราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย (ISO 15189) เป็นต้น
3. สามารถรายงานผลการชันสูตรให้พนักงานสอบสวนได้อย่างรวดเร็วขึ้น เป็นผลดีต่อกระบวนการยุติธรรม โดยจัดส่งทางระบบไปรษณีย์ หรือการจัดส่งโดยตรงจากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
4. ต้องสามารถพัฒนาวิธีทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับด้านพยาธิวิทยาที่ซับซ้อนและใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น เช่น การย้อมด้วยวิธีอิมมูโนโลยี, สีย้อมชนิดพิเศษต่างๆ รวมถึงการวินิจฉัยขึ้นเนื้อโดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน เป็นต้น ซึ่งมีเป้าหมายในการวินิจฉัยสาเหตุการตายชัดเจน แม่นยำและรวดเร็ว
5. ขยายงานในหน่วยต่างๆ ให้เหมาะสมกับงานมากขึ้น เช่น การขยายหน่วยห้องปฏิบัติการก๊อวิทยา และการขยายหน่วยจัดทำกล้องแสดงขึ้นเนื้อ และพิพิธภัณฑน์ เป็นต้น ซึ่งการขยายในงานดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์ สถานที่และครุภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ที่มีความทันสมัย และเชื่อถือได้อีกจำนวนหนึ่ง
6. ห้องปฏิบัติการต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ในอันที่จะไม่ปล่อยหรือทิ้งของเสีย, วัสดุสารพิษ, สารเคมีอันตราย ลงสู่แหล่งน้ำหรือสิ่งแวดล้อมโดยตรง ต้องมีวิธีกำจัดที่เหมาะสม ร่วมกับการนำสิ่งเหล่านั้นกลับมาใช้ใหม่ (รีไซเคิล) เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีลง (ปัจจุบันกลุ่มนิติพยาธิวิทยามีเครื่องรีไซเคิล แอลกอฮอล์ และไซลินเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่)
7. ห้องปฏิบัติการต้นแบบหรือตัวอย่างให้สถาบันหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดูงาน, ศึกษา รวมทั้งเป็นที่สอนหรือฝึกอบรม, ฝึกงานแก่นิสิต, นักศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ
8. บุคลากรในหน่วยงานต้องมีความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งจาก อุบัติเหตุจากการทำงาน หรือการติดเชื้อโรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์ เพราะบุคลากรในกลุ่มงานนี้ต้องสัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่งจากศพโดยตรง ซึ่งต้องมีอุปกรณ์ป้องกันรวมทั้งการออกแบบสถานที่ปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมถูกสุขลักษณะ

1.4 การตรวจวินิจฉัยทางนิติเวชคลินิก

(การตรวจร่างกายและการจัดเก็บสารพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยคดี)

การตรวจพิสูจน์บุคคลทางนิติเวชคลินิก ดำเนินการโดย กลุ่มนิติเวชคลินิก สำนักนิติเวชศาสตร์ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ให้บริการตรวจประเมินและจัดเก็บหลักฐานทางนิติเวชศาสตร์/นิติวิทยาศาสตร์จากบุคคล โดยการรวบรวมพยานหลักฐานจากตัวบุคคลด้วยการตรวจอย่างเป็นระบบและ มีมาตรฐาน เพื่อให้ความเห็นทางการแพทย์ประกอบการดำเนินคดีต่างๆ การตรวจประเมินบาดแผล/การบาดเจ็บ คดีความผิดทางเพศ การทารุณกรรม

นอกจากนี้ ยังปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนในการสนับสนุนการตรวจสอบพัสดุกรรมพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ประสบปัญหาไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรจากบุคคลที่ผ่านกระบวนการตรวจคัดกรองจากหน่วยงานทางปกครองในพื้นที่ต่างๆ เช่น การตรวจสอบพัสดุกรรมราษฎรในพื้นที่อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์, การตรวจสอบพัสดุกรรมราษฎรในพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี, การตรวจสอบพัสดุกรรมราษฎรในพื้นที่จังหวัดตาก โดยร่วมกับ

คณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติปกป้องสิทธิผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจนและคนยากไร้สู่พลเมืองอาเซียน และฝ่ายปกครองจังหวัดตาก

ผลการดำเนินงานการตรวจพิสูจน์บุคคลทางนิติเวชคลินิก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ระหว่างเดือนตุลาคม 2555 ถึง เดือนกันยายน 2556 มีผลการดำเนินงานทั้งสิ้น 189 เรื่อง 412 รายการ ดังนี้

การตรวจวินิจฉัยทางนิติเวชคลินิก	จำนวนทั้งสิ้น	189	เรื่อง	412	รายการ
1) การตรวจร่างกายผู้ป่วยคดี	จำนวน	7	เรื่อง	7	รายการ
2) การตรวจสอบพัสดุกรรมเปรียบเทียบบุคคลสูญหาย	จำนวน	27	เรื่อง	35	รายการ
3) การตรวจสอบพัสดุกรรมคดี	จำนวน	15	เรื่อง	33	รายการ
4) การตรวจสอบพัสดุกรรมเพื่อพิสูจน์สัญชาติ	จำนวน	140	เรื่อง	337	รายการ

การตรวจสอบพัสดุกรรมราษฎรในพื้นที่อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักทะเบียนอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้รับคำร้องขอเพิ่มชื่อและแจ้งเกิดเกินกำหนดจากราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอเขาค้อเป็นจำนวนมาก และยังมีราษฎรในพื้นที่อีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้มายื่นคำร้อง เนื่องจากสภาพพื้นที่ของอำเภอเขาค้อทั้งหมดเป็นภูเขา การคมนาคมมีความยากลำบาก จึงยากต่อการเดินทางมาติดต่อราชการ ประกอบกับในพื้นที่ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน อีกทั้งยังประสบปัญหาด้านการสื่อสารเนื่องจากประชาชนในพื้นที่มีภาษาถิ่นเป็นภาษาประจำเผ่าใช้ในชีวิตประจำวัน และยังได้รับการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการรักษาสิทธิขั้นพื้นฐานของตนเอง โดยแนวทางปฏิบัติของสำนักทะเบียนอำเภอเขาค้อ ต้องใช้ความละเอียดอ่อนในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ทั้งพยานเอกสาร พยานบุคคลในการรับรองบุคคลเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติจึงก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติ และจากการสัมภาษณ์ประชาชนผู้ขอรับการตรวจสอบพัสดุกรรมในครั้งนี้พบว่า บางคนยื่นเรื่องเพื่อขอเพิ่มชื่อและแจ้งเกิดเกินกำหนดมาเป็นระยะเวลาหลายปีแล้วแต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เพื่อตรวจสอบพัสดุกรรมราษฎรในพื้นที่

ในโครงการคนไทยไม่ตกหล่น และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์จัดตั้งโครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมราษฎรในพื้นที่ อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น สอดรับโครงการดังกล่าว โดยมีประชาชนเข้ารับการตรวจ จำนวน 41 ครอบครัว รวม 110 ราย

การตรวจสอบสารพันธุกรรมราษฎรในพื้นที่ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้ประสบปัญหาราษฎรในพื้นที่ประสบปัญหาสถานะบุคคลซึ่ง กระทบสิทธิที่บุคคลพึงได้รับตามกฎหมายอันเนื่องจากการไม่มีสถานะทางทะเบียน และกระบวนการเพื่อให้ได้รับสิทธิความเป็นคนไทยโดยสมบูรณ์มีขั้นตอนการพิจารณาที่ยุ่งยากซับซ้อน อีกทั้งต้องใช้พยานบุคคล และเอกสารในการอ้างอิงเป็นจำนวนมาก ทำให้กระบวนการดังกล่าวดำเนินไปอย่างล่าช้า ดังนั้นเพื่อการช่วยเหลือ ราษฎรในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาสถานะทางกฎหมาย จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อตรวจสอบสารพันธุกรรมราษฎรในพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ในโครงการคนไทยไม่ตกหล่น โดยมีประชาชนเข้ารับการตรวจ จำนวน 21 ครอบครัว รวม 43 ราย

การตรวจสอบพันธกรรมราษฎรในพื้นที่จังหวัดตาก

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ร่วมกับคณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติปกป้องสิทธิผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน และคนยากไร้สู่พลเมืองอาเซียน และฝ่ายปกครองจังหวัดตาก ตรวจสอบพันธกรรมให้กับราษฎรในพื้นที่จังหวัดตาก ซึ่งผ่านกระบวนการคัดกรองตามโครงการเฉลิมพระเกียรติปกป้องสิทธิผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน และคนยากไร้สู่พลเมืองอาเซียน โดยมีผู้เข้ารับการตรวจสอบพันธกรรม รวมจำนวน 194 ราย แบ่งออกเป็น บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน 129 ราย และบุคคลอ้างอิง (ผู้มีสัญชาติไทย) 65 ราย

1.5 การตรวจวินิจฉัยทางนิติจิตเวช (การตรวจประเมินสภาพจิตของบุคคลที่กระทำผิด)

การตรวจวินิจฉัยทางนิติจิตเวช ดำเนินการโดยกลุ่มนิติจิตเวช สำนักนิติเวชศาสตร์ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีภารกิจในการตรวจประเมินสภาพจิตของบุคคลที่กระทำผิด เพื่อประกอบการพิจารณาโทษทางอาญา ซึ่งครอบคลุมการให้บริการต่างๆ ได้แก่ การประเมินวินิจฉัยสภาพจิตของผู้ต้องหา หรือจำเลย ในทัณฑสถาน การประเมินการรับโทษของเด็กและเยาวชนเทียบเท่าผู้ใหญ่ การประเมินวินิจฉัยสภาพจิตของบุคคลที่ศาล/ตำรวจ หรือหน่วยงานอื่นส่งมาทำการประเมิน การให้ความรู้และการให้คำปรึกษา แนะนำเบื้องต้นทางนิติจิตเวช ผลการดำเนินงานการตรวจวินิจฉัยทางนิติจิตเวช (การตรวจประเมินสภาพจิตของบุคคลที่กระทำผิด) โครงการตรวจสุขภาพ ณ สถานแรกรับเด็กหญิงธัญญาพร

โครงการตรวจสุขภาพ ณ สถานแรกรับเด็กหญิงธัญญาพร

โครงการตรวจวินิจฉัย ณ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

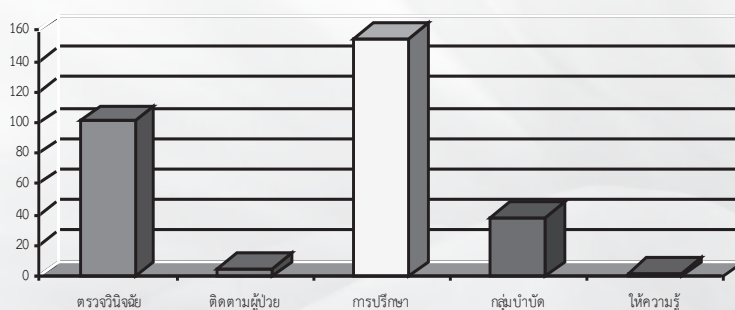

การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ระหว่างเดือนตุลาคม 2555 – กันยายน 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 38 เรื่อง 301 รายการ ดังนี้

การตรวจวินิจฉัยทางนิติจิตเวช

(การตรวจประเมินสภาพจิตของบุคคลที่กระทำผิด)

	จำนวนทั้งสิ้น	38	เรื่อง	301	รายการ
1) การตรวจวินิจฉัยทางด้านจิตวิทยา	จำนวน	32	เรื่อง	101	รายการ
2) ติดตามผู้ป่วย	จำนวน	-	เรื่อง	5	รายการ
3) การให้คำปรึกษาทางด้านจิตวิทยา	จำนวน	1	เรื่อง	155	รายการ
4) กลุ่มบำบัด	จำนวน	-	เรื่อง	38	รายการ
5) พยานศาล/ร่วมสอบปากคำ	จำนวน	-	เรื่อง	-	รายการ
6) การให้ความรู้และการให้คำปรึกษาแนะนำ เบื้องต้น ทางด้านการตรวจนิติจิตเวช	จำนวน	5	เรื่อง	2	รายการ

1.6 การตรวจพิสูจน์บุคคลสูญหายและการตรวจสอบศพนิรนาม

การตรวจพิสูจน์บุคคลสูญหายและการตรวจสอบศพนิรนาม ดำเนินการโดยสำนักพิสูจน์บุคคลสูญหาย สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีการกึ่งในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ การตรวจพิสูจน์บุคคลสูญหายและการตรวจสอบศพนิรนาม โดยเก็บประวัติรายละเอียดเอกลักษณ์ของบุคคล จัดเก็บสารพันธุกรรม เพื่อบันทึกลงในฐานข้อมูล พร้อมทั้งดำเนินการเปรียบเทียบฐานข้อมูลบุคคลสูญหายกับฐานข้อมูลศพนิรนาม หากพบว่ามีความสอดคล้องกันจะดำเนินการเปลี่ยนชื่อ - สกุลศพนิรนามแล้วนำเสนอส่งคืนญาติต่อไป

ผลการดำเนินงานการตรวจพิสูจน์บุคคลสูญหายและการตรวจสอบศพนิรนาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ระหว่างเดือนตุลาคม 2555 – กันยายน 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 341 เรื่อง 4,264 รายการ ดังนี้

การตรวจพิสูจน์บุคคลสูญหายและการตรวจสอบศพนิรนาม	จำนวนทั้งสิ้น	341	เรื่อง	4,264	รายการ
1) รับเรื่องราวร้องทุกข์กรณีบุคคลสูญหาย	จำนวน	-	เรื่อง	-	รายการ
2) รับแจ้งศพนิรนาม	จำนวน	270	เรื่อง	947	รายการ
3) รับแจ้งบุคคลสูญหาย	จำนวน	38	เรื่อง	104	รายการ
4) ตรวจพิสูจน์เพื่อยืนยันบุคคลศพนิรนามและบุคคลสูญหาย	จำนวน	-	เรื่อง	1,191	รายการ
5) การจัดเก็บฐานข้อมูลบุคคลสูญหายและศพนิรนาม	จำนวน	-	เรื่อง	1,176	รายการ
6) การตรวจเปรียบเทียบฐานข้อมูลบุคคลสูญหายกับศพนิรนาม	จำนวน	-	เรื่อง	628	รายการ
7) การเผยแพร่ข้อมูลบุคคลสูญหายและศพนิรนาม	จำนวน	33	เรื่อง	218	รายการ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของสำนักพิสูจน์บุคคลสูญหาย

การจัดการประชุมสหวิชาการพิสูจน์เอกลักษณ์ (The Multidisciplinary Forensic Identification Meeting) ระหว่างวันที่ วันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมรามาร์คเดนมู กรุงเทพฯ และห้องปฏิบัติการพิสูจน์บุคคลสูญหาย สำนักพิสูจน์บุคคลสูญหาย สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งการจัดการประชุมครั้งนี้ ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆของงานด้านการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลจากต่างประเทศมาบรรยายให้ความรู้ และยังมีเวทีการเสวนาในเรื่องระบบนิติวิทยาศาสตร์ บุคคลสูญหาย และศพนิรนามในแต่ละประเทศ คือ เวียดนาม กัมพูชา ติมอร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และศรีลังกา และในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2555 มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านนิติมานุษยวิทยา ณ ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์กระดูก สำนักพิสูจน์บุคคลสูญหาย สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดย Lic, Luis Fondebrider ประธานองค์กรทีมนิติมานุษยวิทยา ผู้เชี่ยวชาญจาก ประเทศอาร์เจนตินา

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณสองฝ่าย คือระหว่างไทย – อาร์เจนตินา โดยใน ส่วนของประเทศไทย จากสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (Thailand International Development Cooperation Agency (TICA)) กระทรวงการต่างประเทศ และจากกระทรวงการต่างประเทศ อาร์เจนตินา (The International Cooperation of the Ministry of Foreign Affairs of Argentina (DGSIN)) ในการพัฒนางานด้านการพิสูจน์บุคคลสูญหายและศพนิรนาม จากการทำ MOU ระหว่างสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กับหน่วยงาน Argentine Forensic Anthropology Team (EAAF) ประเทศอาร์เจนตินา ที่จะส่งผู้เชี่ยวชาญ ด้านการตรวจวิเคราะห์กระดูกและสารพันธุกรรม มาฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนงาน The Development of Skill in Human Identification ซึ่งเป็นแผนงาน 3 ปี โดยในปี พ.ศ. 2556 มี 2 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 1 การเดินทางไปศึกษาดูงานและฝึกอบรม ณ ประเทศอาร์เจนตินา ระหว่างวันที่ 4 - 15 มีนาคม 2556
ซึ่งวัตถุประสงค์ครั้งนี้ เพื่อ

- 1.1 ศึกษาาระบบและกระบวนการตรวจพิสูจน์ศพนิรนามของหน่วยงานนิติมานุษยวิทยา ประเทศอาร์เจนตินา
- 1.2 ประชุมหารือและประสานงานหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องในประเทศอาร์เจนตินา เพื่อสร้าง และพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือร่วมกัน
- 1.3 เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มทักษะความชำนาญทางด้านการตรวจวิเคราะห์กระดูก และการตรวจสารพันธุกรรมจากกระดูกมนุษย์ให้กับผู้ปฏิบัติงาน

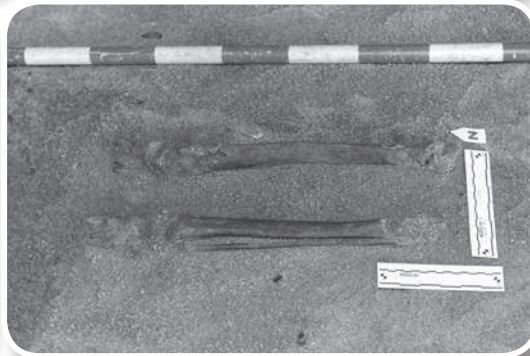
กิจกรรมที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญหน่วยงาน Argentine Forensic Anthropology Team (EAAF) ประเทศอาร์เจนตินา 4 คน เดินทางมาประเทศไทย

เพื่อฝึกอบรมให้นักนิติวิทยาศาสตร์ แพทย์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพผู้ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์บุคคลสูญหายและศพนิรนาม รวมทั้งเพื่อสร้างและ พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือให้เกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ระหว่างวันที่ 27 พฤษภาคม - 7 มิถุนายน 2556 ถือเป็นความร่วมมือในระดับภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ซึ่งวัตถุประสงค์ครั้งนี้ เพื่อ

1. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มทักษะความชำนาญทางด้านการตรวจวิเคราะห์กระดูกและ การตรวจสอบสารพันธุกรรมจากกระดูกมนุษย์ให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์บุคคลสูญหายและศพนิรนาม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. สร้างระบบมาตรฐานด้านการตรวจพิสูจน์ศพนิรนามตามระบบมาตรฐานสากล โดยการใช้หลักการตรวจด้าน Forensic Anthropology
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือและพัฒนาองค์ความรู้ด้าน Forensic Anthropology ไปสู่ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ไทย พม่า กัมพูชา ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม เป็นต้น

การปฏิบัติงานร่วมกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักศิลปากรที่ 15 ภูเก็ต กรมศิลปากร กรณีปัญหาพิพาทเรื่องสิทธิในที่ดินระหว่างชุมชนชาวเลราไว อำเภอมะนัง จังหวัดภูเก็ต กับผู้ที่ครอบครองโฉนดที่ดินที่ออกทับซ้อนพื้นที่ตั้งชุมชนดังกล่าว เพื่อพิสูจน์สิทธิการครอบครองพื้นที่พิพาท โดยได้ดำเนินการจัดเก็บสายพันธุ์กรรมสายวงศ์ตระกูลชาวเลราไว และเก็บวัตถุพยานกระดูก เพื่อตรวจสอบสายพันธุ์กรรมเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์กับชุมชนชาวเลราไว ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจพิสูจน์

ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบในการติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการตรวจพิสูจน์ศพนิรนาม ศพนิรนามส่วนใหญ่ถูกฝังไว้ตามมูลนิธิและจะถูกเผาทำลายเมื่อสถานที่เก็บศพเต็ม ซึ่งตามหลักสิทธิมนุษยชนศพเหล่านี้ควรได้รับการพิสูจน์โดยสมบูรณ์และ ติดตามหาญาติโดยไม่มีการเผาทั้ง ซึ่งการดำเนินการมีหลักการที่แตกต่างจากการพิสูจน์ศพในสถานการณ์ภัยพิบัติที่เน้นเพียงการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ภารกิจดังกล่าวนี้ในต่างประเทศผู้รับผิดชอบคือ กระทรวงยุติธรรม

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ดำเนินการผลักดันระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 โดยได้มีการจัดตั้งศูนย์ติดตามคนหายและระบบพิสูจน์ศพนิรนามในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีการพัฒนาระบบการตรวจพิสูจน์ศพนิรนามด้วยทีมงานที่มีองค์ความรู้โดยอ้างอิงตามมาตรฐานสากลและได้ดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

การพิสูจน์ศพนิรนามเพื่อระบุบุคคล โดยการใช้ข้อมูลทรัพย์สินที่พบที่ศพคือบัตรประจำตัว ผู้บริจาคร่างกาย ระบุชื่อ - นามสกุลของผู้บริจาคร่างกายแต่เนื่องจากสภาพศพเป็นศพเน่าไม่สามารถยืนยันจากข้อมูลดังกล่าวได้ ซึ่งจากผลการตรวจพิสูจน์สามารถพิสูจน์และระบุบุคคลได้

1.7 การตรวจพิสูจน์ด้านพิษวิทยาและเคมี

สำนักตรวจพิสูจน์ทางเคมี มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการตรวจพิสูจน์ทางพิษวิทยาและเคมี ได้แก่ การตรวจพิสูจน์หาระดับแอลกอฮอล์ การตรวจพิสูจน์สารเสพติด ยา และสารพิษต่างๆ จากเลือด ปัสสาวะ หรือส่วนอื่นๆของร่างกาย รวมถึงวัตถุพยานต้องสงสัยจากสถานที่เกิดเหตุ เพื่อหาสาเหตุของการเสียชีวิต รวมทั้งการตรวจพิสูจน์ทางเคมี เช่น น้ำมันเชื้อเพลิงจากคดีเพลิงไหม้และการบูรณาการ การตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภท Trace Evidence ร่วมกับกลุ่มตรวจพิสูจน์วัตถุพยานทางฟิสิกส์ สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ ในขอบเขตการตรวจพิสูจน์เส้นใย เส้นผม เส้นขน เขม่าระเบิด และวัตถุต้องสงสัยอื่นๆ เป็นต้น โดยใช้หลักการตรวจวิเคราะห์ทางเคมี ด้วยเครื่องมือตรวจพิสูจน์ที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพสูง เพื่อช่วยในการคลี่คลายคดี และพิสูจน์การกระทำความผิดของบุคคล นอกจากภารกิจในการตรวจพิสูจน์ซึ่งเป็นภารกิจหลักแล้ว ยังมีหน้าที่ในการค้นคว้าวิจัยและพัฒนากระบวนการตรวจพิสูจน์ให้มีมาตรฐาน และสามารถรองรับงานตรวจพิสูจน์ให้ครอบคลุมการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผลการดำเนินงานการตรวจพิสูจน์ด้านพิษวิทยาและเคมี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ในช่วงเดือน ตุลาคม 2555 – กันยายน 2556) มีดังนี้

การตรวจพิสูจน์ด้านพิษวิทยาและเคมี	จำนวนทั้งสิ้น	4,211	เรื่อง	14,605	รายการ
การตรวจพิสูจน์แอลกอฮอล์	จำนวน	1,453	เรื่อง	1,737	รายการ
การตรวจพิสูจน์สารพิษ สารเสพติด และ Common drugs	จำนวน	1,797	เรื่อง	11,756	รายการ
การตรวจพิสูจน์สารเสพติดที่มีการร้องขอจากส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	917	เรื่อง	962	รายการ
การตรวจพิสูจน์สารประกอบระเบิด	จำนวน	39	เรื่อง	145	รายการ
การตรวจพิสูจน์น้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	5	เรื่อง	5	รายการ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญสำนักตรวจพิสูจน์ทางเคมี

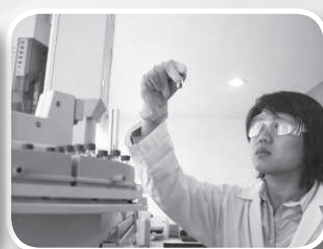
1. การปฏิบัติงานสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม

สำนักตรวจพิสูจน์ทางเคมี มีภารกิจสนับสนุนหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ตามนโยบายของรัฐบาล โดยดำเนินการตรวจหา ยาเสพติดจากปัสสาวะของผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการป้องกัน ป้องปราม และลดปัญหาการกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ในปีงบประมาณ 2556 ดำเนินการตรวจพิสูจน์หา ยาเสพติดจากปัสสาวะผู้ต้องขัง เป็นจำนวนมากกว่า 900 รายการ

2. การปฏิบัติงานสนับสนุนภารกิจภาคใต้

การตรวจพิสูจน์ร่องรอยของสารเสพติดในคดีได้

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งนอกจากจะมีเหตุการณ์ ความรุนแรงจากการลอบวางระเบิดตามสถานที่ต่างๆ อันเป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ของทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชนแล้วยังมีการแพร่ระบาดของสารเสพติดด้วย ซึ่งทางสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้เข้าตรวจพิสูจน์หลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อสืบสาวไปถึงผู้กระทำความผิด โดยจากสถานที่เกิดเหตุได้ ทำการตรวจพิสูจน์เบื้องต้นด้วยเครื่อง ion scan จากผ้าเช็ดตัวอย่างซึ่งสามารถตรวจพบได้ทั้งสารระเบิด และสารเสพติดรวมทั้งสารอื่นๆที่มีคลังข้อมูลอยู่ในเครื่องได้ ซึ่งเมื่อสำนักตรวจพิสูจน์ทางเคมีได้รับผ้าเช็ดตัวอย่าง จากสถานที่เกิดเหตุแล้ว ทางสำนักฯ ได้ทำการตรวจวิเคราะห์เพื่อยืนยันผล ด้วยเทคนิค Gas Chromatography/ Mass Spectrometry (GC/MS)

3. วิทยาการความก้าวหน้าด้านการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีด้านนิติวิทยาศาสตร์

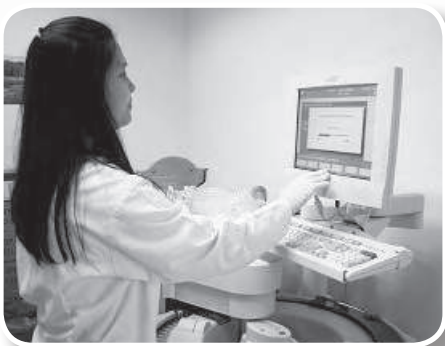
3.1 พัฒนาวิธีการตรวจหายาและสารเสพติดในเส้นผม โดยเทคนิค LC/MS/MS

3.2 พัฒนาวิธีการตรวจหาชนิดของยาและสารเสพติดในเลือด โดยเทคนิค LC/TOF

3.3 บูรณาการการตรวจพิสูจน์เส้นใยทางนิติวิทยาศาสตร์ ร่วมกับกลุ่มตรวจสอบวัตถุพยานทางฟิสิกส์ สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ

4. ความสำเร็จในการขับเคลื่อนองค์กร และการจัดทำระบบบริหารคุณภาพและมาตรฐาน

4.1 การรักษาการได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO/IEC 17025 ด้านการตรวจวิเคราะห์หาปริมาณแอลกอฮอล์ในชีวะวัตถุ

4.2 ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025 เพิ่มเติม 2 ขอบข่าย คือ

- การตรวจพิสูจน์สารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนในปัสสาวะ
- การตรวจพิสูจน์สารระเบิด โดยเทคนิค GC/MS

4.3 ยื่นขยายขอบข่ายการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025 เพิ่มเติม 8 ขอบข่าย คือ

- การตรวจวิเคราะห์ยาในกลุ่ม Benzodiazepine โดยเทคนิค LC/MS
- การตรวจวิเคราะห์ชนิดยา โดยเทคนิค LC/MS/TOF
- การตรวจพิสูจน์สารเสพติดและตัวยาเบื้องต้น โดยเทคนิค FPIA
- การตรวจวิเคราะห์หาปริมาณ Cyanide ในเลือด โดยเทคนิค HPLC
- การตรวจวิเคราะห์ Alcohol โดยเทคนิค GC-HS
- การตรวจพิสูจน์สารระเบิด โดยเทคนิค GC/MS (EI) จากผ้า ION SCAN
- การตรวจพิสูจน์สารระเบิด โดยเทคนิค GC/MS (NCI) จากผ้า ION SCAN
- การตรวจวิเคราะห์สารเสพติด MA, MDA และ MDMA บนผ้า ION SCAN โดยเทคนิค GC/MS (SPME)

4.4 การพัฒนาระบบคุณภาพตามมาตรฐานสากล ASCLD/LAB

4.5 การทดสอบความชำนาญและเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการกับหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ

5. การพัฒนากำลังคน และการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์

5.1 การเข้าร่วมประชุมสัมมนาและนำเสนอผลงานต่างประเทศ

* พันตำรวจโทหญิงอัมพิกา สีสลาพจนานพร ได้รับเชิญเป็นวิทยากรงานประชุมวิชาการ “The 50th Anniversary of the International Association of Forensic Toxicologists (TIAFT)” ระหว่างวันที่ 26 - 27 เมษายน 2556 ณ กรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร และนำเสนอผลงานทางวิชาการ เรื่อง “Thailand Toxicology: Alcohol Guideline and Emerging Toxicology”

* เป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการ เครือข่ายกลุ่ม Toxicology Workgroup, Trace Evidence Workgroup และ Illicit Drugs Workgroup ของเครือข่ายนิติวิทยาศาสตร์แห่งภูมิภาคเอเชีย 4th Annual Meeting Asian Forensic Sciences Network (AFSN) ระหว่างวันที่ 25-28 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมรามารการ์เด็น กรุงเทพมหานคร และนำเสนอผลงานวิชาการในเครือข่ายกลุ่ม Toxicology Workgroup และ Trace Evidence Workgroup ดังนี้

Toxicology Workgroup

- 1) นำเสนอผลงานวิชาการ Oral Presentation เรื่อง “ANALYSIS OF DRUGS OF ABUSE IN URINE AND ALTERNATIVE SPECIMENS” โดย พ.ต.ท.หญิงอัมพิกา สีสลาพจนานพร
- 2) นำเสนอผลงานวิชาการ Oral Presentation เรื่อง “DETECTION OF DRUG OF ABUSE IN HAIR SAMPLES FROM FORENSIC AUTOPSY CASES BY LC-MS/MS” โดยนางสาว สุปราณี พันธะทัน
- 3) นำเสนอผลงานวิชาการ Oral Presentation เรื่อง “DICHLOVOS POISONING: CASE REPORT” โดยนางสาววิชุดา วิทยานฤพล

4) นำเสนอผลงานวิชาการ Poster Presentation เรื่อง “DEVELOPMENT OF LIQUID CHROMATOGRAPHY-TIME OF FLIGHT / MASS SPECTROMETRY METHOD FOR DRUG SCREENING IN POSTMORTEM BLOOD SAMPLES” โดยนางสาวสุปราณี พันระทัน และ พ.ต.ท.หญิงอัมพิกา ลีลาพจนานพร

5) นำเสนอผลงานวิชาการ Poster Presentation เรื่อง “VALIDATION OF QUANTIFICATION METHOD FOR 23 DRUGS OF ABUSE IN HAIR BY LIQUID CHROMATOGRAPHY-TENDEM MASS SPECTROMETRY” โดยนางสาวสุปราณี พันระทัน, นางสาวศศิธร ลัมเจริญ, นายศานิต ไชยยะ และ พ.ต.ท.หญิงอัมพิกา ลีลาพจนานพร

Trace Evidence Workgroup

1) นำเสนอผลงานวิชาการ Oral Presentation เรื่อง “A MICROSCOPIC STUDY OF MICROBALLOONS IN EMULSION EXPLOSIVES FOR FORENSIC IDENTIFICATIONS” โดย นางสาวแพรว ศุภจริยาวัตร

2) นำเสนอผลงานวิชาการ Poster Presentation เรื่อง “IDENTIFICATION OF RDX EXPLOSIVE TRACES ON SUSPECT’S HANDS AND OBJECTS BY GC-MS TECHNIQUE” โดย นายอุเทน ทองแดง

5.2 การจัดโครงการพัฒนาองค์ความรู้

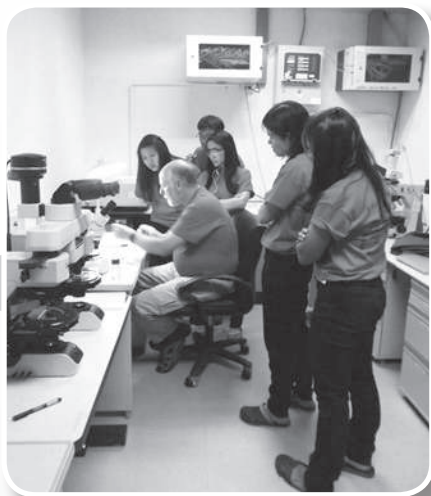
* โครงการทดสอบศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์เส้นใย ประจำปี 2556 ระหว่างวันที่ 5 เมษายน 2556 และ 16 พฤษภาคม 2556 โดย ดร.นราพร รังสิมันตกุล วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ จากสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

* โครงการทดสอบศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์สารระเบิด ประจำปี 2556 ระหว่างวันที่ 5 เมษายน 2556 และ 16 พฤษภาคม 2556 โดย พันเอกชาลวิทย์ ราชธนบริบาล วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ จากกรมสรรพาวุธทหารบก

* โครงการฝึกอบรมการตรวจพิสูจน์สารระเบิด ระหว่างวันที่ 8 พฤษภาคม 2556 และ 29 กรกฎาคม 2556 ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) โดยวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจพิสูจน์สารระเบิดจากกรมสรรพาวุธทหารบก

* โครงการพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภท Trace Evidence ด้วยกล้องจุลทรรศน์ชนิดแสงโพลาไรซ์ หัวข้อ “The Basic Explosive Training Course” ระหว่างวันที่ 15-19 กรกฎาคม 2556 โดย Mr.James B Crippin, Director of The Western Forensic Law Enforcement Training Center (WFLETC) ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจพิสูจน์สารระเบิด จากประเทศสหรัฐอเมริกา

6. เครือข่ายความร่วมมือในประเทศ และระหว่างประเทศ

6.1 พันตำรวจโทหญิงอัมพิกา สีสานพนาพร ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งรองประธานเครือข่ายนิติวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2555

6.2 พันตำรวจโทหญิงอัมพิกา สีสานพนาพร ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่ง Chairman ของกลุ่ม Toxicology Workgroup เครือข่ายนิติวิทยาศาสตร์แห่งภูมิภาคเอเชีย (Asian Forensic Science Network) เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2555

1.8 การตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมทางนิติวิทยาศาสตร์

ดำเนินการโดยสำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ภารกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่

1) ให้บริการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเพื่อบ่งชี้เอกลักษณ์บุคคลในคดีอาญา ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหน่วยงานอื่นๆ ที่ส่งสิ่งตรวจมาทำการตรวจพิสูจน์ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมการปกครอง

2) ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลลายพิมพ์สารพันธุกรรมจากวัตถุพยานทางคดีในสถานที่เกิดเหตุ ได้แก่ ครัวบโลหิต เส้นผม เส้นขน ครัวบอสุนจิ ครัวบน้ำลาย เศษชิ้นเนื้อ ครัวบเหงื่อโคลจากเสื้อผ้า และสิ่งส่งตรวจทางชีววัตถุอื่นๆ

3) ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลลายพิมพ์สารพันธุกรรมจากบุคคลที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องสงสัย นักโทษ ในเรือนจำต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อใช้สืบค้นได้สำหรับฐานข้อมูลสารพันธุกรรมแห่งชาติ (National DNA Databank) ในอนาคต

4) ดำเนินการจัดสร้างระบบ ที่สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลลายพิมพ์สารพันธุกรรมจากวัตถุพยานทางคดีในสถานที่เกิดเหตุกับฐานข้อมูลลายพิมพ์สารพันธุกรรมจากผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหา ผู้ต้องขังและนักโทษ เพื่อประโยชน์ในการสืบหาผู้กระทำผิดและป้องปรามผู้ที่กระทำความผิดไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ

5) ดำเนินงานในเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในฐานะเป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบ สืบค้น และวิเคราะห์สารพันธุกรรมทางนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

6) ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์สารพันธุกรรม เพื่อใช้เป็นมาตรฐานของห้องปฏิบัติการภายในประเทศ และสำหรับอ้างอิงในระดับสากลได้

7) การเตรียมการลงนามในหนังสือข้อตกลง (Letter of Agreement) ระหว่าง Federal Bureau of Investigation; FBI ประเทศสหรัฐอเมริกา ในด้านการเชื่อมต่อฐานข้อมูลสารพันธุกรรมเพื่อการสืบค้นในฐานข้อมูลของประเทศสหรัฐอเมริกา Combined DNA Index System (CODIS) และประเทศที่เชื่อมต่อกับระบบ CODIS เพื่อใช้ในการคลี่คลายคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ (Human Trafficking) และอาชญากรรมข้ามชาติ และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับอาเซียนซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย ASEAN Community 2015 นอกจากนี้ ยังปฏิบัติภารกิจตามที่รัฐบาลมอบหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น ปัญหาการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการตรวจสารพันธุกรรมเพื่อบ่งบอกความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เพื่อประโยชน์ในการระบุสัญชาติ

ผลการดำเนินการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมทางนิติวิทยาศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ในช่วงเดือนตุลาคม 2555 – กันยายน 2556) มีจำนวนวัตถุพยานที่รับเข้าตรวจสารพันธุกรรม จำนวนทั้งสิ้น 1,880 เรื่อง 7,285 รายการ จำแนกตามคดีได้ดังนี้

จำนวนคดีที่รับเข้าตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม	จำนวนทั้งสิ้น	1,820	เรื่อง	7,285	รายการ
คดีอาญา - ใต้	จำนวน	827	เรื่อง	4,030	รายการ
คดีอาญา	จำนวน	420	เรื่อง	2,202	รายการ
คดีพ่อ – แม่ – ลูก	จำนวน	208	เรื่อง	545	รายการ
คดีบุคคลสูญหาย	จำนวน	365	เรื่อง	508	รายการ

1.9 การจัดทำฐานข้อมูลสารพันธุกรรมชาติ (National DNA Database)

เนื่องจากในปัจจุบันคดีอาชญากรรมได้พัฒนารูปแบบการก่อเหตุที่มีความซับซ้อนยุ่งยากยิ่งขึ้น ยากที่จะพิสูจน์ทราบผู้กระทำผิดได้ การพิสูจน์สารทางพันธุกรรมนับเป็นหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่มีความแม่นยำมีประสิทธิภาพสูงสุดในการพิสูจน์ทราบบุคคลที่กระทำความผิด จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลสารพันธุกรรมเพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวน และการเชื่อมโยงคดีทุกประเภทดังเช่นประเทศที่พัฒนาแล้วได้ดำเนินการจัดทำและมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ข้อมูลดีเอ็นเอเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ (Intelligent Information) รวมทั้งเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและวิเคราะห์ที่ได้มาตรฐานสากล ซึ่งในต่างประเทศจะมีการออกกฎหมายให้มีการจัดเก็บสารพันธุกรรมและจัดตั้งหน่วยงานอิสระที่มีมาตรฐาน โปร่งใส ตรวจสอบได้ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้จัดตั้งห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารทางพันธุกรรม ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2546 โดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัย บุคลากรที่มีสมรรถนะสูงและได้รับการรับรองมาตรฐานสากลทางห้องปฏิบัติการ ISO/IEC 17025 อีกทั้งมีหน่วยงานกรมราชทัณฑ์อยู่ในกระทรวงยุติธรรมจึงได้ริเริ่มการจัดเก็บสารพันธุกรรมของนักโทษ มาตั้งแต่ปี 2547- จนถึงปัจจุบัน

1.10 โครงการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) ผู้ต้องขัง

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้บูรณาการร่วมกับ สำนักงาน ป.ป.ส.และศูนย์ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ฝ่ายป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด กรมราชทัณฑ์ โดยนำนิติวิทยาศาสตร์เข้าไปใช้สนับสนุน การแก้ไขปัญหา ยาเสพติด เพื่อจะเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล โดยดำเนินการเก็บสารพันธุกรรมผู้ต้องขังคดียาเสพติด บุคคลหรือพยานหลักฐานในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งจากสถานที่เกิดเหตุ สถานที่ต้องสงสัย และจัดทำฐานข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ขึ้นมาเพื่อป้องกันผู้ต้องขัง หลวนกลับไปติดยาเสพติด และกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ใช้ในการสืบค้นความเชื่อมโยงในหลักฐานเพื่อหาตัว ผู้กระทำผิดที่แท้จริง และเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีอาชญากรรมอื่นๆ ในอนาคตได้ โดยจำนวนวัตถุพยาน ที่ทางสำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยาได้รับ มีทั้งสิ้น 71 คดี จำนวนรวม 575 รายการ

นอกจากนี้ สำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้เข้าร่วมเก็บสารพันธุกรรมและลายนิ้วมือ และฝ่ามือของผู้ต้องขังในโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และจัดทำฐานข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นการป้องปรามผู้ต้องขังหวนกลับไปติดยาเสพติด และกลับไปกระทำความผิดซ้ำ จำนวนรวม 1,774 รายการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ได้ตั้งเป้าหมายการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) ผู้ต้องขังจำนวน 7,000 ราย ผลการดำเนินการสามารถจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมจากผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ รวม 39 แห่งจำนวนทั้งสิ้น 8,172 ราย

รวมสถิติการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมผู้ต้องขังที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2547 – 2556 ปีปัจจุบันรวมทั้งสิ้น 60,717 ราย

ปีที่ดำเนินการ	การจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) ผู้ต้องขัง	
ปี 2547	2,396	ราย
ปี 2548	5,085	ราย
ปี 2549	7,971	ราย
ปี 2550	10,273	ราย
ปี 2551	4,828	ราย
ปี 2552	1,801	ราย
ปี 2553	6,554	ราย
ปี 2554	6,560	ราย
ปี 2555	7,077	ราย
ปี 2556	8,172	ราย
รวม	60,717	ราย

ผลการดำเนินงานที่สำคัญสำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

1. การตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อพิสูจน์สัญชาติหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

เนื่องจากประชากรในประเทศไทยจำนวนมากที่ยังไม่มีเอกสารแสดงว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือยังเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ทั้งนี้อาจจะเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการรับรองสถานะทางทะเบียน การอาศัยในชุมชนที่ห่างไกลความเจริญทำให้ยากแก่การติดต่อกับหน่วยงานราชการ จึงทำให้ไม่มีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะพึงมีพึงได้จากการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย เช่น สิทธิในการศึกษาขั้นพื้นฐาน การรักษาพยาบาล สวัสดิการที่ควรได้รับจากรัฐ รวมทั้งการมีเสรีภาพในการเดินทางไปทำงาน ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ดังนั้น สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จึงได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ วุฒิสภา โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นต้น เพื่อดำเนินการโครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อพิสูจน์สัญชาติหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

ดังนั้น การตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมจึงถูกนำมาใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการพิสูจน์สัญชาติในกรณีที่ไม่มีหลักฐานหรือพยานยืนยันการเป็นบุคคลสัญชาติไทย โดยสำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินโครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ทั้งหมดจำนวน 3 โครงการ ได้แก่

1.1 โครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อพิสูจน์สัญชาติ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 43 ครอบครัว ซึ่งมีผู้เข้ารับการตรวจทั้งหมด 112 คน

1.2 โครงการคนไทยไม่ตกหล่น อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 20 ครอบครัว ซึ่งมีผู้เข้ารับการตรวจทั้งหมด 41 คน

1.3 โครงการเฉลิมพระเกียรติปกป้องสิทธิผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน และคนยากไร้สู่พลเมืองอาเซียน จังหวัดตาก จำนวน 65 ครอบครัว ซึ่งมีผู้เข้ารับการตรวจทั้งหมด 194 คน

ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้กับให้ประชาชนได้อยู่ดีมีสุข มีโอกาสได้รับการศึกษา และร่วมกันพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า รวมทั้งลดปัญหาอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. ระบบฐานข้อมูล Combined DNA Index System; CODIS

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2555 ลงนามใน Letter of Agreement ระหว่างสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กับสำนักงานสอบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา (Federal Bureau of Investigation; FBI) เพื่อติดตั้งระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรมเพื่อการสืบค้น Combined DNA Index System: CODIS ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรมที่ใช้ในงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของหน่วยงานสืบสวนทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ระบบ CODIS นอกจากจะถูกใช้ในการสืบค้นหาตัวผู้กระทำความผิดในคดีอาญาต่าง ๆ แล้ว ยังสามารถค้นหาบุคคลสูญหายด้วย นอกจากหน่วยงานในประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว ยังมีอีกหลายประเทศทั่วโลกที่ใช้ระบบ CODIS รวมถึงประเทศใน ASEAN เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เกาหลี ในอนาคตระบบ CODIS จะสามารถใช้เครื่องมือที่ใช้ในการสืบสวนสอบสวนที่มีประสิทธิภาพอย่างสูง และสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับอาเซียนซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย ASEAN Community 2015

ในการคลี่คลายคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ (Human Trafficking) และอาชญากรรมข้ามชาติได้ (promotion and protection of Human right)

3. ความสำเร็จในการใช้ฐานข้อมูลสารพันธุกรรมทางนิติวิทยาศาสตร์ในการคลี่คลายเหตุการณ์ไม่สงบชายแดนภาคใต้

ปัจจุบันฐานข้อมูลของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีข้อมูลสารพันธุกรรมอยู่ประมาณหนึ่งแสนรายการ ซึ่งส่วนหนึ่งของฐานข้อมูลเป็นข้อมูลสารพันธุกรรมของบุคคล และวัตถุพยานจากคดีความมั่นคง หรือจากเหตุการณ์ไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ รวมทั้งหมด 35,000 รายการ เป็นบุคคลประมาณ 32,000 รายการ และวัตถุพยานประมาณ 3,000 รายการ นอกจากนั้นยังมีข้อมูลสารพันธุกรรมจากผู้ต้องขังที่จัดเก็บไว้ เพื่อตรวจเปรียบเทียบอีกประมาณ 65,000 รายการ

ผลสำเร็จของฐานข้อมูลเกิดจากการสืบค้นในฐานข้อมูลระหว่างวัตถุพยาน กับ บุคคล หรือ ระหว่าง วัตถุพยาน กับวัตถุพยานที่ต่างคดี ต่างเหตุการณ์กัน แล้วพบว่าตรงกัน (Hit หรือ Direct Match) หรือ มีความสัมพันธ์ครอบครัว (Partial Match หรือ familial Match) กัน ซึ่งผลสำเร็จของฐานข้อมูลสารพันธุกรรม ทางนิติวิทยาศาสตร์ สำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยานั้น ปัจจุบันรายงานผลไปทั้งหมด 1,007 คดี เป็นแบบตรงกัน 843 คดี และแบบความสัมพันธ์ครอบครัว 165 คดี ซึ่งจากรายงานผลดังกล่าวนำไปสู่การสืบสวนจับกุมตัวก่อเหตุ เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และเป็นหลักฐานสนับสนุนการตัดสินของศาลต่อไป นอกจากนั้นรายงานบางส่วน ยังถูกใช้ในงานด้านการข่าว เพื่อนำไปสู่การสืบสวนสอบสวน การป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดล่วงหน้า รวมถึงการ ปกป้องผู้บริสุทธิ์จากเหตุการณ์ไม่สงบที่จะเกิดขึ้น จึงนำความสงบสุข และปลอดภัยมาสู่สังคมไทยต่อไป

4. ผลงานด้านการพัฒนาประสิทธิภาพงานด้านการตรวจสอบสารพันธุกรรม

การพัฒนาเทคนิคการตรวจโครโมโซมเพศชายโดยใช้ชุดน้ำยา PowerPlex Y23 การตรวจหา สารพันธุกรรมบนโครโมโซมเพศชายเดิมใช้ชุดน้ำยาที่มีเพียง 16 ตำแหน่ง ปัจจุบันพัฒนามาใช้ชุดน้ำยาที่มี 23 ตำแหน่ง ซึ่งมีอำนาจในการจำแนกบุคคลสูงขึ้นมา จึงสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้การมีเพศสัมพันธ์ได้ และยังช่วยเพิ่มน้ำหนักของวัตถุพยานในคดีที่มีการข่มขืนกระทำชำเราเพิ่มมากขึ้นและสามารถใช้เป็นประโยชน์ ในการดำเนินคดีหรือเป็นพยานหลักฐานช่วยในการเอาผิดผู้ร้ายกรณีที่มีการล่วงละเมิดทางเพศได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังใช้ในการตรวจพิสูจน์ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสายบิดาได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

5. การพัฒนาระบบอัตโนมัติในการตรวจสอบสารพันธุกรรม

เครื่องสกัดสารพันธุกรรมอัตโนมัติแบบสปินคอลัมน์ (QIAcube) เป็นเครื่องอัตโนมัติที่ใช้ในการสกัดสารพันธุกรรม (DNA) แบบอัตโนมัติ โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงแบบ spin columns ใช้ได้กับชุดน้ำยาในการสกัดสารพันธุกรรม (DNA) แบบ spin columns ชนิด silica based membrane ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการสกัดสารพันธุกรรมส่งผลให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น พร้อมกันนี้ยังสามารถลดการใช้บุคลากรในการปฏิบัติงาน และลดระยะเวลาการปฏิบัติงานได้อย่างมาก

เครื่องเตรียมน้ำยาสำหรับการเพิ่มปริมาณสารพันธุกรรมอัตโนมัติ (QIAgility) เป็นเครื่องอัตโนมัติที่ใช้ในการเตรียมน้ำยาสำหรับการวัดปริมาณสารพันธุกรรม (Quantification) เพิ่มปริมาณสารพันธุกรรม (Amplification) และแยกสารพันธุกรรมอัตโนมัติ (Electrophoresis) แบบตั้งโต๊ะ โดยสามารถเตรียมปฏิกิริยา PCR หลายรูปแบบได้ ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดังกล่าวส่งผลให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น พร้อมกันนี้ยังสามารถลดการใช้บุคลากรในการปฏิบัติงาน และลดระยะเวลาการปฏิบัติงานได้อย่างมาก

การขยายขอบข่ายการรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารพันธุกรรมตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 ห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารพันธุกรรมทางนิติวิทยาศาสตร์ สำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา ได้รับการรับรอง ISO/IEC 17025 ในรายการทดสอบ Forensic DNA typing วิธีทดสอบ DNA Fragment Detection (Automated analyzer : ABI Prism 3100 Genetic Analyzer) ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2554 ถึง วันที่ 19 มกราคม 2556 และห้องปฏิบัติการได้มีการบำรุงรักษาระบบคุณภาพของห้องปฏิบัติการและได้ขยายขอบข่ายการรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการจนกระทั่งปัจจุบัน ห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารพันธุกรรมทางนิติวิทยาศาสตร์ ได้รับการรับรอง ISO/IEC 17025 เพิ่มเติมในรายการทดสอบ Forensic DNA typing วิธีทดสอบ STRs Analysis and Sequencing Analysis by Genetic Analyzer 3100/3130xl/3500xl (AmpFLSTR® Identifiler™, AmpFLSTR® Yfiler®, PowerPlex® 16 HS, Investigator Argus X-12, Investigator® IDplex Plus, mitochondrial DNA) ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2556 ถึง วันที่ 22 สิงหาคม 2558 ซึ่งครอบคลุมทุกเทคนิคการตรวจในการให้บริการของห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารพันธุกรรมทางคดี

คดีสำคัญที่น่าสนใจ พ.ศ. 2556

1. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ร่วมกับสำนักความมั่นคง กรมสอบสวนคดีพิเศษ ทำคดีเกี่ยวกับการสืบสวนข้อร้องเรียนของนางสาวสลักจิตร์ อ่ำพิพัฒน์ ที่กล่าวอ้างว่า พระวิมล ฉัตติโก หรือหลวงปู่เณรคำ สุขผล ได้ร่วมหลับนอนกับอดีตพระหลวงปู่เณรคำ ฉัตติโก ประธานสำนักสงฆ์ชั้นดีธรรม ตั้งแต่อายุ 12 ปี จนมีบุตรชายด้วยกันจำนวน 1 คน จากการพิสูจน์หลักฐานจากกันบูหรือและสารพันธุกรรมจาก นางสาวสลักจิตร์ อ่ำพิพัฒน์ และเด็กชายจตุรนนท์ อ่ำพิพัฒน์ พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นบิดามารดาและบุตรกันจริง จึงทำให้สามารถดำเนินคดีทางอาญา ในฐานะความผิดกระทำชำเรากับเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี และพรางผู้เยาว์ไปจาก บิดา มารดา หรือผู้ปกครองได้

2. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ร่วมกับกรมสอบสวนคดีพิเศษในการตรวจพิสูจน์โครงกระดูกและสารพันธุกรรม กรณีปัญหาพิพาทเรื่องสิทธิในที่ดินระหว่างชุมชนเลาไวย จังหวัดภูเก็ตกับผู้ที่ครอบครองโฉนดที่ดินที่ออกทับซ้อนพื้นที่ตั้งชุมชนเพื่อตรวจหารูปแบบสารพันธุกรรมระบุว่ามีความสัมพันธ์ในสายวงศ์ตระกูล

เดียวกันหรือไม่และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการประกอบคำพิจารณาคดีในเรื่องการถือครองที่ดินที่มีมาตั้งแต่บรรพบุรุษซึ่งคดีนี้ยังอยู่ระหว่างการตรวจสอบโดยเบื้องต้นได้รายงานผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลที่กล่าวอ้างว่ามีความสัมพันธ์กับโครงกระดูกไปแล้วยังเหลือเพียงการเปรียบเทียบบุคคลทั้งหมดกับ สารพันธุกรรมของโครงกระดูกต่อไป

1.11 การตรวจพิสูจน์พยานเอกสาร

การตรวจพิสูจน์พยานเอกสาร ดำเนินการโดยกลุ่มงานตรวจพิสูจน์พยานเอกสาร สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งดำเนินการตรวจพิสูจน์พยานเอกสารและการปลอมแปลง เช่น การตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อ ลายมือเขียน รอยตราประทับ อักษรตัวพิมพ์ดีด เครื่องหมายการค้า ธนบัตร ร่องรอยการขูดลบ แก้ไขเปลี่ยนแปลงในเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือเดินทาง บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับขี่ รวมถึงเอกสารสำคัญอื่นๆ จากหน่วยงานราชการ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาลยุติธรรมทั่วประเทศ และหน่วยงานราชการอื่น ๆ รวมทั้งให้บริการตรวจพิสูจน์พยานเอกสารและการปลอมแปลง ในคดีอาญาส่วนตัว คดีแพ่ง คดีคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ จากศาลยุติธรรมทั่วประเทศ ซึ่งเป็นทางเลือกอีกช่องทางหนึ่งของประชาชน อันเป็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนที่ถูกปลอมแปลงลายมือชื่อ ลายมือเขียน รอยตราประทับหรือถูกปลอมแปลงเอกสารสำคัญต่างๆ ฯลฯ โดยดำเนินการตรวจพิสูจน์อย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนงานในกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 กลุ่มงานย่อยๆ ดังนี้ คือ

1. กลุ่มตรวจพิสูจน์ลายมือเขียนและลายมือชื่อ
2. กลุ่มตรวจพิสูจน์เอกสารทางเคมีและฟิสิกส์
3. กลุ่มตรวจพิสูจน์เอกสารปลอมแปลง

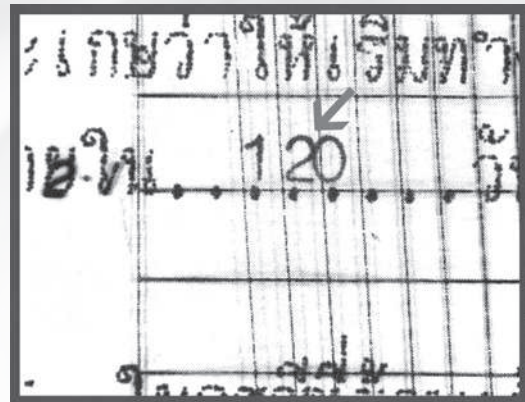
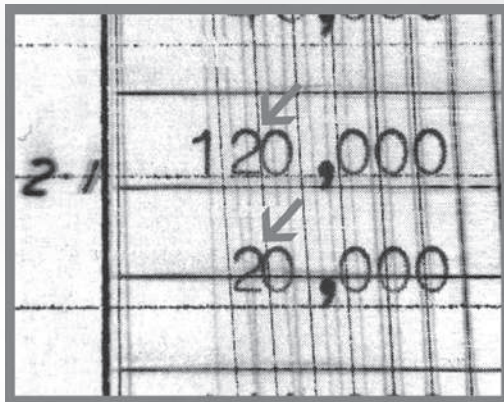
1.1 งานตรวจพิสูจน์ลายมือเขียนและลายมือชื่อ บนเอกสารปัญหาเปรียบเทียบกับเอกสารตัวอย่างของผู้ต้องสงสัย ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย โจทก์ จำเลย ว่าเป็นลายมือเขียนหรือลายมือชื่อของบุคคลคนเดียวกันใช่หรือไม่

1.2 งานตรวจพิสูจน์เอกสารทางเคมีและฟิสิกส์ เช่น การตรวจพิสูจน์ชนิดของหมึก กระดาษ ว่าเป็นชนิดเดียวกันใช่หรือไม่ การตรวจหาข้อความที่เกิดจากรอยกดของการเขียน ร่องรอยการขูดลบ เปลี่ยนแปลง แก้ไข ว่าข้อความที่ปรากฏคือข้อความใด อ่านว่าอย่างไร เป็นต้น

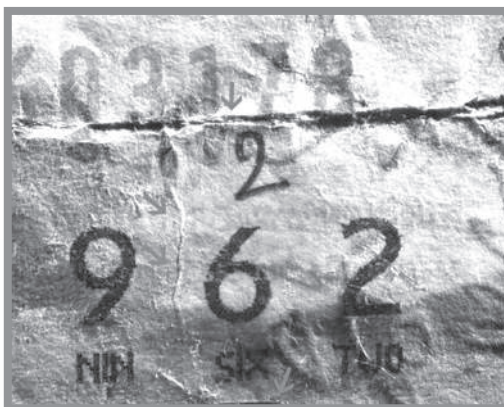
1.3 งานตรวจพิสูจน์เอกสารปลอมแปลง และร่องรอยต่างๆ ของเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น รอยตัด รอยงัด รอยเจาะ รอยตราประทับต่างๆ รวมถึงแม่พิมพ์ เครื่องหมายการค้า ธนบัตร หนังสือเดินทาง และเอกสารสำคัญต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้งานตรวจสอบพยานเอกสารได้วางแผนการพัฒนาประสิทธิภาพในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร โดยการสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ และควบคู่กับคุณธรรม การสร้างความน่าเชื่อถือ มีความมุ่งมั่นสร้างสรรค์คุณภาพของงานทางวิชาการ งานบริการ ให้เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ และได้ผ่านการรับรองระบบคุณภาพมาตรฐาน ISO 9001:2000 และในอนาคตมีแนวทางการพัฒนานำไปสู่ระบบมาตรฐานสากล (ASCLD/LAB) ต่อไป

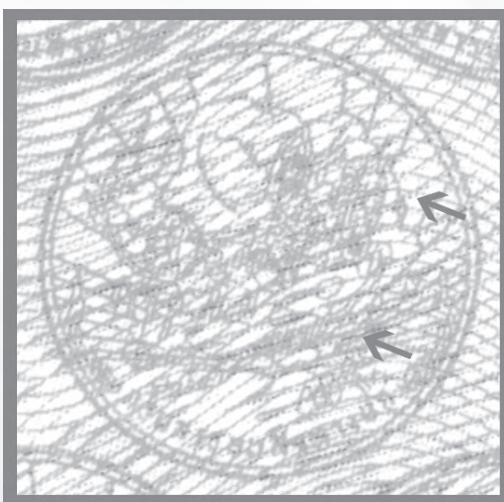
ตัวอย่างคดีการตรวจพิสูจน์เอกสาร

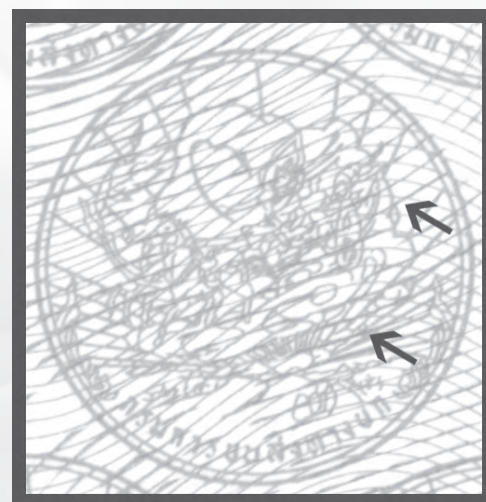
ตรวจพิสูจน์ลักษณะพิเศษที่ตรงกันของตัวอักษรพิมพ์ดีดในใบเสนอราคาในคดีการฉ้อราษฎร์

ตรวจเปรียบเทียบตำหนิที่ตรงกันระหว่างตราประทับกับรอยตราประทับในเอกสารการเงิน

ปัญหา

ตัวอย่าง

ผลการดำเนินงานการตรวจพิสูจน์พยานเอกสาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ในช่วงเดือน ตุลาคม 2555 – กันยายน 2556) มีจำนวนทั้งสิ้น 259 เรื่อง 3,565 รายการ ดังนี้

1) การตรวจพิสูจน์ลายมือเขียนและลายมือชื่อ	3,104	รายการ
2) การตรวจพิสูจน์เอกสารทางเคมีและฟิสิกส์	200	รายการ
3) การตรวจพิสูจน์เอกสารปลอมแปลง	261	รายการ

1.12 การตรวจพิสูจน์อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ร่องรอยบนวัตถุพยาน และวัตถุพยานทางฟิสิกส์

การตรวจพิสูจน์อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ร่องรอยบนวัตถุพยานและวัตถุพยานทางฟิสิกส์ ดำเนินการ โดยกลุ่มตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและวัตถุพยานทางฟิสิกส์ สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีหน้าที่รับผิดชอบหลักด้านการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภทต่างๆ ได้แก่

1) การตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน โดยตรวจพิสูจน์ว่า อาวุธปืนและ เครื่องกระสุนปืน เป็นอาวุธปืนชนิดปืนขนาดใด มีกลไกและการปฏิบัติงานอย่างไร ผ่านการยิงมาแล้วหรือไม่ เป็นอาวุธปืนและ เครื่องกระสุนปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ หรือไม่ และเป็นแบบที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ หรือไม่ เปรียบเทียบตำหนิบนลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนที่พบในที่เกิดเหตุ เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ในการพิสูจน์ว่าใช้ยิงมาจากปืนกระบอกเดียวกันหรือใช้ยิงมาจากปืนต้องสงสัยหรือไม่ การชูดลบแก้ไขเครื่องหมาย ทะเบียนและเลขหมายประจำปี รวมทั้งตรวจพิสูจน์หาเขม่าปืน

2) การตรวจพิสูจน์ร่องรอยบนวัตถุพยาน โดยเปรียบเทียบร่องรอยการตัด การฉีกฉีก ร่องรอย การขีดข่วนที่พบบนวัตถุพยานจากสถานที่เกิดเหตุ เปรียบเทียบกับอุปกรณ์ต้องสงสัย ว่าใช้ในการก่อเหตุหรือไม่ เปรียบเทียบร่องรอย ลายพื้นรองเท้า ในที่เกิดเหตุ กับรองเท้าต้องสงสัย และเปรียบเทียบร่องรอย ลายดอกยาง รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ในที่เกิดเหตุ กับลายดอกของยางรถยนต์ รถจักรยานยนต์ต้องสงสัย

3) การตรวจพิสูจน์หาราตุในวัตถุพยานเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ โดยตรวจหาชนิดของธาตุในวัตถุ พยานต่างๆ เช่น ชิ่นโลหะ เศษหิน ว่าประกอบด้วยธาตุใดบ้าง เหมือนกันหรือไม่

4) การตรวจพิสูจน์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างของสาร ในวัตถุพยานเพื่อหาความสัมพันธ์ โดยการตรวจหาโครงสร้างของวัตถุพยานต่างๆ ว่าทำจากสารประเภทใด เช่น พลาสติก ยาง การตรวจหาโครงสร้าง ของสารจากวัตถุพยานประเภทน้ำมัน และการเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างโดยรวมของวัตถุต้องสงสัยกับวัตถุ ที่อยู่ในที่เกิดเหตุ ผลการดำเนินงานการตรวจพิสูจน์อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ร่องรอยบน วัตถุพยาน และวัตถุ พยานทางฟิสิกส์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

5) การตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบรอยตัดของเครื่องมือ (Tool Mark)

6) การตรวจพิสูจน์เขม่าปืนจากร่างกาย/เสื้อผ้าของผู้ต้องสงสัย/ผู้ต้องสงสัยและจากวัตถุพยานอื่น

7) การตรวจวิเคราะห์วัตถุพยานประเภท Trace Evidence ซึ่งได้แก่

- สารระเบิด
- วัสดุประเภทพลาสติกและโพลิเมอร์ (เส้นใย, เศษสี, Packaging เป็นต้น)

- วัสดุประเภทโลหะ
- น้ำมัน (น้ำมันหล่อลื่น, น้ำมันเชื้อเพลิง)
- ดิน หิน แร่
- สารที่ไม่ทราบชนิด / ประเภท (Unknown)

นอกจากนี้ยังมีหน้าที่พัฒนาการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภทต่างๆ ที่มีความหลากหลายให้สามารถตรวจพิสูจน์ได้ครอบคลุมขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยใช้เครื่องมือที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ และยังมีหน้าที่ให้ความรู้แก่บุคคลภายนอกที่มีความสนใจและต้องการทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจพิสูจน์โดยใช้กระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ในการคลี่คลายคดี เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน โดยประเด็นการตรวจพิสูจน์

การตรวจพิสูจน์อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ร่องรอยบนวัตถุพยาน และวัตถุพยานทางฟิสิกส์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (เดือน ตุลาคม 2555 – กันยายน 2556) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,056 เรื่อง 5,007 รายการ ดังนี้

การตรวจพิสูจน์อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ร่องรอยบนวัตถุพยาน และวัตถุพยานทางฟิสิกส์	จำนวนทั้งสิ้น	1,027	เรื่อง	4,911	รายการ
1) การตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน	จำนวน	626	เรื่อง	3,668	รายการ
2) การตรวจพิสูจน์เขม่าปืน	จำนวน	322	เรื่อง	398	รายการ
3) การตรวจพิสูจน์วัตถุพยานทางฟิสิกส์ (Trace Evidence)	จำนวน	79	เรื่อง	845	รายการ

2. การดำเนินงานด้านการจัดทำมาตรฐานงานนิติวิทยาศาสตร์

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีภารกิจเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และการแพทย์ตามมาตรฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และนิติเวชศาสตร์ระดับสากล ทั้งในพื้นที่ทั่วไป และพื้นที่ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำผลการตรวจพิสูจน์ไปใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดหรือผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งได้มีการกำหนดมาตรฐานกลางที่จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือของงานด้านนิติวิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม ประกอบด้วยมาตรฐานสากล 5 มาตรฐาน โดยมีสำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์เป็นผู้นำกับดูแล ซึ่งในปีงบประมาณที่ผ่านมาทางสำนักได้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติราชการ และมีการดำเนินงานตามแผนดังนี้

1. มาตรฐาน ISO 9001 มีกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้

1.1 มีการดำเนินการโครงการ “การสัมมนาแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์” ในวันที่ 30 – 31 พฤษภาคม 2556 ณ บ้านสวนแผ่นดินแม่ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีจุดประสงค์เพื่อ ฟื้นฟูความรู้บุคลากรด้านระบบคุณภาพ ISO 9001 และการปรับปรุงเอกสารคุณภาพที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงานเลขานุการกรม

1.2 มีการกำหนดการเยี่ยมสำรวจ (Surveillance Visit) ในระบบบริหารและจัดการคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 : 2008 จากบริษัท ยู อาร์ เอส (ประเทศไทย) จำกัด ในวันที่ 15 – 27 สิงหาคม 2556 และทางบริษัท ยู อาร์ เอส (ประเทศไทย) จำกัด ได้จัดทำหนังสือ ขอนำส่งรายงานการตรวจติดตามระบบคุณภาพ ISO 9001 : 2008

2. มาตรฐาน ISO/IEC 17025 มีกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้

2.1 จัดทำรายการประเมินตนเอง (Checklist 17025), การวิเคราะห์ช่องว่างในขอบข่ายเพิ่มเติม และทบทวนและจัดทำเอกสารคุณภาพที่เกี่ยวข้อง ISO/IEC 17025

2.2 การจัดทำ training manual/โครงการจัดทำคู่มือพัฒนาบุคลากร การจัดทำ Job description, job specification (ถ้ามี), job assignment

2.3 การฝึกอบรม บัณฑิตผลการฝึกอบรม และการประเมินประสิทธิภาพ, บัณฑิตการฝึกปฏิบัติงานก่อนการทำงานจริง (OJT)

2.4 การจัดทำแผนสรรหา ความต้องการ (ใบคำของบประมาณ)

2.5 ทดสอบความใช้ได้ของเครื่องมือ (Validation) และ/หรือการประมาณค่าความไม่แน่นอน (Uncertainty)

2.6 การจัดทำแผนบำรุงรักษา /สอบเทียบ, ทะเบียนประวัติ /การประเมินผู้ขาย, ประวัติเครื่องมือ /ผู้รับผิดชอบ, บันทึกการบำรุงรักษา/ใบรับรองการสอบเทียบ

2.7 การทดสอบความรู้ และทักษะ /โครงการทดสอบศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์และโครงการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ*

2.8 การยื่นขอการรับรอง

2.9 ตรวจประเมินเพื่อขอการรับรอง

2.10 ได้รับการรับรอง

เพื่อการพัฒนาระบบคุณภาพงานตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ขยายขอบข่ายการรับรองเพิ่มเติม ของสำนักตรวจพิสูจน์ทางเคมี สำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ จำนวน 8 ขอบข่าย ดังนี้

1. การตรวจวิเคราะห์ยาในกลุ่ม Benzodiazepines โดยเทคนิค LC/MS
2. การตรวจวิเคราะห์ชนิดยาโดยเทคนิค LC-MS/TOF
3. การตรวจพิสูจน์สารเสพติดและตัวยาเบื้องต้น โดยวิธี FPIA
4. การตรวจวิเคราะห์หาปริมาณ Cyanide ในเลือดโดยเทคนิค HPLC
5. การตรวจวิเคราะห์ Alcohol โดยวิธี Gas Chromatography-Headspace
6. การตรวจพิสูจน์สารระเบิดโดยเทคนิค EI GC/MS จากผ้า Ion Scan
7. การตรวจพิสูจน์สารระเบิดโดยเทคนิค NCI GC/MS จากผ้า Ion Scan
8. การตรวจวิเคราะห์สารเสพติด MA MDA และ MDMA บนผ้า Ion Scan โดยเทคนิค GC/MS (SPME)

การตรวจวิเคราะห์เส้นใยทางนิติวิทยาศาสตร์

สำนักตรวจพิสูจน์ทางเคมี สำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ ได้ขอรับการเฝ้าระวังและขยายขอบข่ายการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2005 และคณะกรรมการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการมีมติให้รับรองห้องปฏิบัติการ ตามขอบข่ายที่ขอรับการรับรองว่ามีระบบคุณภาพและความสามารถเป็นไปตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2005 ตามข้อกำหนดเงื่อนไขการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุขของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการกระทรวงสาธารณสุข ในขอบข่ายที่ขอรับการรับรองหมายเลขทะเบียน 1154/52 ได้รับการรับรอง เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2556 ถึงวันที่ 22 สิงหาคม 2558 พร้อมแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิ์ ลงนามในใบรายงานผลการทดสอบตามขอบข่ายของการรับรอง

3. แนวทางมาตรฐาน ISO/IEC 17025 มีกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้

3.1 การอบรมข้อกำหนด ISO/IEC 17025 / โครงการอบรม “การควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพผลการตรวจพิสูจน์” 30,000 บาท

3.2 การจัดทำประเมินตนเอง ตามแนวทาง ISO/IEC 17025 (แบบ กว.3) และการจัดทำเอกสารคุณภาพตามแนวทางระบบ ISO/IEC 17025

3.3 การอบรมผู้ตรวจประเมินคุณภาพภายใน ISO/IEC 17025 โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อขอรับรอง ASCLD/LAB ระยะที่ 1

3.4 การอบรมหลักสูตร Occupation Health & Safety Management Systems (OHSAS 18001)/โครงการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะผู้ตรวจประเมินภายใน

3.5 การประเมินความเสี่ยงตามหลักการ OHSAS 18001 และ การจัดทำคู่มืออาชีวอนามัย /โครงการจัดทำคู่มืออาชีวอนามัย โครงการพัฒนาองค์ความรู้และความชำนาญในงานนิติวิทยาศาสตร์สู่สากล / การสัมมนาแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติงานภายในสถาบันฯ

3.6 การจัดทำคู่มืออาชีวอนามัย / โครงการจัดทำคู่มืออาชีวอนามัย โครงการพัฒนาผู้ตรวจประเมินภายในระบบมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางอาชญากรรมแห่งสหรัฐอเมริกา

3.7 การจัดทำ Training Manual / โครงการจัดทำคู่มือพัฒนาบุคลากร

3.8 การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร โครงการทดสอบศักยภาพผู้ตรวจพิสูจน์ และโครงการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ

3.9 การตรวจติดตามคุณภาพภายใน ตามแนวทาง ISO/IEC 17025

3.10 การจัดทำแผน การบำรุงรักษาและสอบเทียบเครื่องมือ*

3.11 การทดสอบความรู้ และทักษะ / โครงการทดสอบศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์ และการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ / โครงการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ

การรายงานผลการดำเนินงานตามแนวทาง ISO/IEC 17025 และการปรับปรุงแก้ไข

4. มาตรฐาน ISO/IEC 17020 มีกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้

4.1 การอบรมข้อกำหนด ISO/IEC 17020 : 1998

4.2 การจัดทำประเมินตนเองตามแบบใบรายการประเมินของเสมอ (Self Assessment) และการวิเคราะห์ช่องว่าง (GAP)

4.3 การจัดทำเอกสารคุณภาพ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

4.3.1 คู่มือคุณภาพ

4.3.2 ระเบียบปฏิบัติงาน

4.3.3 วิธีปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

4.3.4 แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

- 4.3.5 เอกสารสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง
- 4.3.6 คู่มืออาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน
- 4.3.7 เอกสารข้อมูลด้านบุคลากร
- 4.4 คู่มือพัฒนาบุคลากร และจัดทำแผนการบริหารจัดการเครื่องมือ
- 4.5 การอบรมผู้ตรวจติดตามคุณภาพภายใน ISO/IEC 17020 : 1998
- 4.6 การตรวจติดตามคุณภาพภายใน
- 4.7 การยื่นขอการรับรองระบบมาตรฐาน ISO/IEC 17020 : 1998
- 4.8 การแก้ไขความไม่สอดคล้องจากการตรวจติดตามคุณภาพภายนอก
- 4.9 ได้รับการรับรอง มาตรฐาน ISO/IEC 17020 : 1998

5. มาตรฐาน ASCLD/LAB (American Society of Crime Laboratory Directors/Laboratory Accreditation Board) มีกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้

- 5.1 การจัดทำคู่มืออาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์”
โครงการจัดทำคู่มืออาชีพอนามัย
- 5.2 “การจัดทำข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอนามัยในการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์”
โครงการสัมมนาแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติงานภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
- 5.3 การประเมินความเสี่ยงตามหลักการ OHSAS 18001
- 5.4 การอบรมหลักสูตร Occupation Health & Safety Management Systems (OHSAS 18001)
โครงการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะผู้ตรวจประเมินภายใน
- 5.5 “การจัดทำ training manual ทุกห้องปฏิบัติการ และการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร
ทุกห้องปฏิบัติการ” โครงการจัดทำคู่มือพัฒนาบุคลากร
- 5.6 “การตีความข้อกำหนด ASCLD/LAB (หัวหน้าห้องปฏิบัติการและผู้ประสานงานคุณภาพ)”
โครงการสัมมนาแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติงานภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
- 5.7 การอบรมผู้จัดการคุณภาพตามมาตรฐาน ASCLD/LAB โครงการอบรมผู้จัดการคุณภาพ
ตามมาตรฐาน ASCLD/LAB (ASCLD/LAB International Assessor) ประเทศสหรัฐอเมริกา
- 5.8 การจัดทำและปรับปรุงเอกสารคุณภาพให้เป็นไปตามแนวทาง ASCLD/LAB ของสำนักตรวจพิสูจน์
ทางชีววิทยา
- 5.9 “การจัดทำแผน การบำรุงรักษาและสอบเทียบเครื่องมือ / การทดสอบความรู้ ทักษะ และทดสอบ
ความชำนาญห้องปฏิบัติการ และการรายงานผลการดำเนินงานตามแนวทาง ASCLD/LAB เพื่อ ปรับปรุงแก้ไข”
โครงการทดสอบศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์ และโครงการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ

6. มาตรฐาน NAME (National Association of Medical Examiner) มีกิจกรรมที่ดำเนินการใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้

- 6.1 คณะทำงานศึกษาและร่างคู่มือการปฏิบัติงานเรื่องการปฏิบัติงานการตรวจศพ ในห้องชันสูตร
- 6.2 จัดทำระเบียบการปฏิบัติงานการตรวจศพ ในห้องชันสูตร
- 6.3 มีการนำระเบียบการปฏิบัติงานการตรวจศพ ในห้องชันสูตร ไปปฏิบัติ
- 6.4 คณะทำงานศึกษาข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
- 6.5 จัดหาเอกสารคุณภาพที่เกี่ยวข้อง
- 6.6 ศึกษาเอกสารคู่มือคุณภาพที่เกี่ยวข้องตามข้อกำหนดของ NAME
- 6.7 แปลเอกสารประเมินตามแนวทางของ NAME
- 6.8 ทำการตรวจประเมินตนเอง
- 6.9 จัดทำแผนพัฒนาระบบมาตรฐานตามแนวทางของ NAME
- 6.10 จัดทำแผนพัฒนาระบบมาตรฐานตามแนวทางของ NAME
- 6.11 สรุปแผนเพื่อเสนอขออนุมัติงบประมาณ จากผู้บริหาร
- 6.12 ปรับทัศนคติของผู้ปฏิบัติเพื่อรองรับแผนพัฒนาและสื่อสารขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน

ให้กับผู้ปฏิบัติเข้าใจ

- 6.13 จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความพร้อมในการพัฒนาระบบการทำงานตามแนวของ NAME
- 6.14 คณะทำงานศึกษาและร่างคู่มือการปฏิบัติงานเรื่องการปฏิบัติงานการตรวจศพ ในห้องชันสูตร
- 6.15 จัดทำระเบียบการปฏิบัติงานการตรวจศพ ในห้องชันสูตร
- 6.16 มีการนำระเบียบการปฏิบัติงานการตรวจศพ ในห้องชันสูตร ไปปฏิบัติ

ผลงานที่สำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ รับโล่บุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2555

คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ รับโล่บุคคลและองค์กรที่มี ผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2555 เนื่องในโอกาสวันสิทธิมนุษยชน สากล 10 ธันวาคม ประจำปี 2555 ในวันจันทร์ที่ 17 ธันวาคม 2555 ณ ลานอเนกประสงค์ ชั้น 2 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ โดยมี ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติวันสิทธิมนุษยชน เป็นประธานมอบโล่ เกียรติยศดังกล่าว

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ลงนามบันทึกข้อตกลงทางวิชาการ MOU ร่วมกับทาง มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ทำพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงทางวิชาการระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2555 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งได้รับเกียรติจาก รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ลงนามบันทึกข้อตกลง

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์จับมือสหภาพความ และสถาบันพัฒนานักกฎหมายและสิทธิมนุษยชนลงนามความร่วมมือ เรื่องความร่วมมือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

วันที่ 15 มกราคม 2556 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สหภาพความ และสถาบันพัฒนานักกฎหมายและสิทธิมนุษยชน จัดพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ร่วมกับจัดงานสัมมนาเรื่องสิทธิมนุษยชนและนิติวิทยาศาสตร์ในกระบวนการยุติธรรมขึ้น โดยมีนายศักดิ์ กอแสงเรือง นายกสหภาพความ คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และนายวสันต์ พานิช ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนานักกฎหมายและสิทธิมนุษยชน เป็นตัวแทน ในการลงนามความร่วมมือ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม 2 โรงแรมรามาคาร์เด็น ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จัดการฝึกอบรมตามโครงการจัดการความรู้ (KNOWLEDGE MANAGEMENTDAY)

เมื่อวันศุกร์ที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 8 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้จัดการฝึกอบรมตามโครงการจัดการความรู้ (KNOWLEDGE MANAGEMENTDAY) โดยมีคุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กล่าวมอบนโยบาย พิเศษ เรื่อง PublicManagement Quality Award นางสาวจิตติภา สำอางศรี นักนิติวิทยาศาสตร์ชำนาญการ สำนักตรวจสอบที่เกิดเหตุ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ นำเสนอองค์ความรู้เรื่อง การตรวจสอบที่เกิดเหตุคดีเพลิงไหม้ และประสบการณ์จากการตรวจสอบที่เกิดเหตุคดีวางเพลิง พันตำรวจโท ดร.บัณฑิต ประดับสุข กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) นำเสนอองค์ความรู้เรื่อง สิ่งที่ต้องรู้เกี่ยวกับ การตรวจสอบที่เกิดเหตุคดีเพลิงไหม้

โครงการพัฒนาศักยภาพการตรวจพิสูจน์พยานเอกสารปลอมแปลง

เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2556 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยกลุ่มตรวจสอบพยานเอกสาร สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเนื่องในโครงการพัฒนาศักยภาพการตรวจพิสูจน์พยานเอกสารปลอมแปลง โดยมี พันตำรวจโทสุพจน์ นาคเงินทอง รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เป็นประธานการประชุมในครั้งนี้ ซึ่งได้รับความร่วมมือจาก IOM International Organization for Migration เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ณ ห้องประชุมเวหาชีวะ (ห้องประชุม 1) อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 8 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ประชุมการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2556 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้จัดให้มีการประชุมการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 โดยมี นายไตรยฤทธิ์ เตมียังค์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เป็นประธานการประชุม ซึ่งมีผู้แทนจากสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นผู้ตรวจรับรองฯ โดยการประชุมตรวจรับรองฯ ครั้งนี้ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้จัดผู้แทนหน่วยงานที่เป็นคณะทำงานการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมชี้แจงข้อมูลให้กับคณะผู้ตรวจรับรองฯ จัดขึ้นที่ห้องประชุมเวชชาชีวะ (ห้องประชุม 1) อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 8 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

โครงการฝึกอบรมการตรวจพิสูจน์สารระเบิด

เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2556 สำนักตรวจพิสูจน์ทางเคมี สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จัดโครงการฝึกอบรมการตรวจพิสูจน์สารระเบิด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้พื้นฐานที่ถูกต้องในการดำเนินงานตรวจพิสูจน์ Residue ที่เหลือภายหลังเกิดการระเบิด รวมทั้งเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพและช่วยยกระดับมาตรฐานการตรวจพิสูจน์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในกระบวนการยุติธรรม ณ คลังแสง 6 กรมสรรพาวุธทหารบก จังหวัดราชบุรี โดย พันเอกชาญวิทย์ ราชธนบริบาล และ คณะจากกรมสรรพาวุธทหารบก เป็นวิทยากร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตรวจสอบศูนย์ข้อมูลข่าวสารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ 9 พฤษภาคม 2556 เวลา 09.00 น. นางศิริกุล ปัญญาติติก ผู้อำนวยการส่วนนโยบาย และวิเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พร้อมคณะ ทำการตรวจประเมิน และให้คำแนะนำหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยยึดตามเกณฑ์มาตรฐานการตรวจประเมิน และให้คำแนะนำหน่วยงานต้นแบบ ในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 8 (ฝั่งตะวันออก) ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

โครงการ “คนไทย ไม่ตกหล่น”

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยกลุ่มนิติเวชคลินิก ร่วมกับอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการจัดเก็บสารพันธุกรรมแก่ราษฎร ตามโครงการ “คนไทย ไม่ตกหล่น” เพื่อร่วมกันค้นหาสถานะทางกฎหมายและสิทธิความเป็นคนไทยโดยสมบูรณ์ให้แก่บุคคลตกหล่นผู้ยากจน และด้อยโอกาส

พิธีลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ (MOU)

วันจันทร์ที่ 17 มิ.ย. 2556 เวลา 13.00 - 16.00 น. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ร่วมลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ปรีชา วาณิชยเศรษฐกุล คณบดีคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ ห้องประชุมแพทย์โคม 1 ชั้น 2 อาคารคุณากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี

โครงการติดตั้งและฝึกอบรมระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรมเพื่อการสืบค้น Combined DNA Index System; CODIS

วันที่ 17 มิถุนายน 2556 เวลา 9.00 น. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จัดโครงการติดตั้งและฝึกอบรม ระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรมเพื่อการสืบค้น Combined DNA Index System; CODIS โดยผู้เชี่ยวชาญ จากหน่วยงาน Federal Bureau of Investigation (FBI) ประเทศสหรัฐอเมริกา เข้าอบรมให้กับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา นับเป็นก้าวที่สำคัญของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และประเทศไทย ในการนำฐานข้อมูลที่มีทันสมัย ประสิทธิภาพสูง และมีความปลอดภัยสูง มาติดตั้งและใช้งาน

สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2555 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงาน Federal Bureau of Investigation หรือ FBI ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ลงนามในข้อตกลงร่วมกัน (Letter of Agreement) เพื่อติดตั้งและใช้งานระบบฐานข้อมูล Combined DNA Index System; CODIS ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีทันสมัย ประสิทธิภาพสูง และมีความปลอดภัยสูง มาติดตั้งและใช้งาน นอกจากนี้หลายประเทศในภูมิภาคเอเชียได้ติดตั้งหรือกำลังดำเนินการติดตั้งระบบ CODIS ซึ่งจะนำไปสู่การสืบค้น และใช้ฐานข้อมูลสารพันธุกรรมร่วมกันในภูมิภาคอาเซียน เพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย ASEAN Community 2015 ในการคลี่คลายคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติต่อไปในอนาคต

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จัดการฝึกอบรมหลักสูตรข้อกำหนด ISO 9001:2008

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จัดฝึกอบรมโครงการสัมมนาแนวทางการแก้ปัญหการปฏิบัติงานภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์: กิจกรรมการอบรมข้อกำหนดและการทบทวนเอกสารคุณภาพระบบ ISO 9001 สำหรับสำนักงานเลขานุการกรม สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 20 - 21 มิถุนายน 2556 ณ บ้านสวนแผ่นดินแม่ อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูความรู้บุคลากรด้านระบบคุณภาพ ระบบ ISO 9001 และการปรับปรุงเอกสารคุณภาพที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงานเลขานุการกรม

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเรื่องความมั่นคงปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Security Awareness Training)

เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 9.00 น. พันตำรวจโทสุพจน์ นาคเงินทอง รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เป็นประธานเปิดการฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเรื่องความมั่นคงปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Security Awareness Training) มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้ถึงภัยคุกคามด้านความมั่นคงสารสนเทศ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร รวมถึงบุคลากรเอง และเรียนรู้ถึงความสำคัญในการปฏิบัติตามนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศขององค์กร อีกทั้งการได้รับทราบถึงภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ในปัจจุบัน ณ ห้องประชุม 1 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ชั้น 8 อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขจากประเทศบังคลาเทศ ศึกษาดูงานสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2556 เวลา 09.00 น. นายวรวิทย์ ไวยวุฒิ ผู้อำนวยการสำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ พร้อมเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับและเป็นวิทยากรในการบรรยาย หัวข้อเรื่อง “DNA Lab visit at Institute of Forensic Science, Thailand” แก่ผู้เข้าศึกษาดูงานซึ่งเป็นบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขจากประเทศบังคลาเทศ ซึ่งคณะดูงานได้ขึ้นชมระบบ LIMS เป็นอย่างมาก ณ อาคารสุขประพฤติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จัดโครงการฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ หลักสูตรการใช้สถิติเพื่อการวิจัย
ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows

เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2556 เวลา 16.00 น. พันตำรวจโทสุพจน์ นาคเงินทอง รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้เป็นประธานปิดโครงการฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ หลักสูตรการใช้สถิติเพื่อการวิจัยด้วยโปรแกรม SPSS for Windows เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้ในการเลือกใช้สถิติได้เหมาะสมกับข้อมูลและคำถามการวิจัย สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยได้ และสามารถแปลผลจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลได้ และได้เป็นประธานในการมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมโครงการดังกล่าว ณ ห้องฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ชั้น 8 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

เอกอัครราชทูตอาร์เจนตินาประจำประเทศไทย เยือนสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2556 เวลา 10.30 น. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ให้การต้อนรับ ฯพณฯ Ana Maria Ramirez เอกอัครราชทูตอาร์เจนตินาประจำประเทศไทย เนื่องในโอกาสมาเยือนสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อกระชับความสัมพันธ์และหารือเรื่องความร่วมมือระหว่างสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กับประเทศอาร์เจนตินา ในการสนับสนุนให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นศูนย์กลาง การฝึกอบรมด้านการพิสูจน์บุคคลสูญหายของทวีปเอเชีย ณ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 8 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

3. นิติวิทยาศาสตร์ แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นิติวิทยาศาสตร์ แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(สอดคล้องตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล) ความสอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์

1. รัฐธรรมนูญ มาตรา 81
2. นโยบายรัฐบาลที่ 1 นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

ข้อ 2.1 เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่กับการขจัดความยากจน ยาเสพติด และอิทธิพลมืด โดยน้อมนำกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธี โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในทุกภาคส่วนกับประชาชนในพื้นที่ อำนาจความยุติธรรมอย่างทั่วถึง เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและความเสมอภาคพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ เคารพอัตลักษณ์อำนาจขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่ โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ จะมีการบูรณาการการบริหารจัดการในทุกภาคส่วนให้มีเอกภาพ ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุง พัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง ทันสมัยกับสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบอย่างเป็นธรรม

3. นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ข้อ 3.1 ส่งเสริมและพัฒนาการอำนวยความยุติธรรม

4. ยุทธศาสตร์สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ข้อ 4.1 เสริมสร้างความมั่นคงของรัฐ

สถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีลักษณะของการกระทำความผิดในลักษณะเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีขบวนการวางแผนและดำเนินการในการก่อเหตุเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบในลักษณะอาชญากรรมองค์กร (ORGANIZED CRIME) มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลและเครือข่ายขบวนการผิดกฎหมาย เช่น การค่าน้ำมันเถื่อน การค้ายาเสพติด ฯลฯ ยากต่อการสืบสวนสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อพิสูจน์ทราบพฤติกรรมการก่อเหตุและจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี

การพิสูจน์ทราบผู้กระทำผิดจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุทุกประเภท โดยสมบูรณ์ รวมทั้งการรวบรวมพยานหลักฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทหารในเหตุปะทะ การตรวจพิสูจน์ พื้นที่ต่างๆ เช่น สถานศึกษา มัสยิด พื้นที่บนเทือกเขา ฯลฯ และนำมาวิเคราะห์หาความเกี่ยวข้องเชื่อมโยง ซึ่งในห้วงเวลาที่ผ่านมามีพยานหลักฐานในเหตุการณ์รายวันไม่อาจพิสูจน์ทราบผู้กระทำผิดได้โดยตรง แต่เมื่อมีความเชื่อมโยงกับพยานหลักฐานที่ได้จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทหารก็มักจะสมารถนำไปขยายผลพิสูจน์ทราบ บุคคลจากงานด้านการข่าว โดยการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมทั้งโดยตรงและการพิสูจน์ทราบจากญาติสายตรง ทั้งนี้ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ทราบผู้กระทำผิดจากการเชื่อมโยงฐานข้อมูลสารพันธุกรรมได้ ทำให้ได้พยานหลักฐานที่ประสิทธิภาพในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ล่วงหน้าได้ แม่นยำอันเป็นการป้องกันการสูญเสียทรัพย์สินและชีวิตผู้บริสุทธิ์ได้มากขึ้น

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้เริ่มนำกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์มาสนับสนุนการทำความมั่นคงที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้มาตั้งแต่ปี 2547 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยปฏิบัติการกิจสนับสนุนร่วมกับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคง ตำรวจ และพลเรือนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามกฎอัยการศึกและ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

การนำกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ช่วยในการแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น

1. สามารถนำมาใช้เพื่อการสนับสนุนการทำความดีของพนักงานสอบสวนในการช่วยแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อประกอบสำนวนฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ก่อเหตุ

2. สนับสนุนภารกิจของทหารในการพิสูจน์ทราบเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นและขยายผลคดี โดยการเข้าร่วมเก็บพยานหลักฐานด้วยวิธีนิติวิทยาศาสตร์ จนสามารถพิสูจน์ทราบผู้เกี่ยวข้อง และความเกี่ยวข้องกันของขบวนการผิดกฎหมายภารกิจโดยรวมได้แก่ การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและการรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุความไม่สงบ กล่าวคือเหตุระเบิด ยิง ปะทะ ตัดคอ การวางเพลิง เพื่อพิสูจน์ทราบเหตุการณ์และยืนยันตัวผู้กระทำผิด ทำการตรวจเก็บข้อมูลบุคคลทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นฐานข้อมูลใช้ในการเชื่อมโยงเครือข่าย, การขยายผลคดีจากข้อมูลในฐานข้อมูล, การตรวจค้นพิสูจน์ทราบเหตุการณ์ความไม่สงบและพื้นที่หรือวัตถุต้องสงสัย, งานทางด้านการข่าวโดยวิเคราะห์ข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์เชื่อมโยงจากการทำงานเชิงรุก และประสานข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่, การให้ความเป็นธรรมในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เกิดเหตุความไม่สงบ การบูรณาการนำข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ ข้อมูลทางการข่าวและความมั่นคงมาทำการวิเคราะห์เชื่อมโยงทำให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

3. สามารถนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาใช้ทำนายเหตุการณ์ได้อย่างแม่นยำ เพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในอนาคต ยิ่งไปกว่านั้นผลการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์สามารถนำมาวิเคราะห์แนวโน้มของการก่อเหตุ ทำให้สามารถแจ้งเตือนเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ให้เกิดความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ช่วยติดตามหาตัวผู้กระทำผิด และใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

รูปแบบการก่อเหตุของผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนมีรูปแบบที่เรียกว่า **Serial Crime** โดยมีลักษณะการก่อเหตุต่อเนื่องหลายรูปแบบ เป็นอาชญากรรมซับซ้อน **Organized Crime** ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงการก่อเหตุกับขบวนการค้ายาเสพติด การค้าของเถื่อนและการค้าแรงงานเถื่อน จึงควรใช้นโยบายการสืบสวนสอบสวนขยายผลในรูปแบบเดียวกับการดำเนินคดียาเสพติดที่มุ่งเน้นการพิสูจน์ ทราบเครือข่ายใหญ่และผู้สั่งการซึ่งวิธีการนี้เรียกว่า **Strategic Investigation and Prosecution**

แนวทางการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มุ่งเน้นการทำงานแบบ **Strategic Investigation and Prosecution** โดยปฏิบัติงานควบคู่กันใน 3 มิติ คือ

1. การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ
2. การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากการพิสูจน์ทราบพื้นที่เป้าหมาย
3. การเก็บข้อมูลบุคคลทางนิติวิทยาศาสตร์

เพื่อมุ่งเน้นการพิสูจน์ทราบเครือข่าย ผู้สั่งการ และผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษ ในกระบวนการยุติธรรม โดยจัดทำระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลคดี ข้อมูลบุคคล ข้อมูลงานข่าว ข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ทุกประเภท เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์ของการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้การดำเนินการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ ในเหตุความไม่สงบที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ พยานหลักฐานจากตัวบุคคล และการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องแม่นยำโดยสมบูรณ์ เพื่อประโยชน์

การดำเนินงานด้านการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ทางนิติวิทยาศาสตร์

1. เพื่อการสนับสนุนการทำความดีของพนักงานสอบสวนในการช่วยแสวงหา พยานหลักฐานเพื่อประกอบสำนวนฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ก่อเหตุ/สนับสนุนภารกิจความมั่นคงในการพิสูจน์ทราบเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นและขยายผลคดี
2. เพื่อนำกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์มาสนับสนุนภารกิจงานความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ขยายผลคดี)
3. เพื่อพิสูจน์ทราบเหตุการณ์/ยืนยันตัวผู้กระทำผิด/กลุ่มบุคคล/เครือข่าย สนับสนุนการก่อเหตุ (วิเคราะห์แนวโน้มของการก่อเหตุ ทำให้สามารถแจ้งเตือน)
4. การให้ความเป็นธรรมในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่

ในการนำพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เข้ามาใช้ในกระบวนการยุติธรรม ช่วยคัดแยกบุคคลต้องสงสัยว่ามีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด และช่วยให้นำตัวผู้กระทำผิดที่แท้จริงมาลงโทษ ป้องกันการกลับคำให้การของผู้ต้องหาหรือในคดีที่ไม่มีประจักษ์พยาน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้ ดังนั้นการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเหล่านี้ จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของภาครัฐและเกิดความร่วมมือกันในทุกภาคส่วน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรม และเพื่อความสงบสุขของประชาชนและสังคม

ผลงานและความสำเร็จ

การปฏิบัติงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น การนำผลการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ตรวจพบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาวิเคราะห์ ร่วมกับข้อมูลคดี ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ต้องสงสัยในคดี และผลการตรวจสอบสารพันธุกรรมของญาติสายตรงของบุคคลที่สงสัย ซึ่งมีความถูกต้องแม่นยำ สามารถนำมาใช้ในการดำเนินการขยายผลพิสูจน์ทราบบุคคลผู้กระทำผิดจึงเป็นการทำงานในเชิงรุก ปัจจุบันสามารถพิสูจน์ได้ชัดเจนแล้วว่ากลุ่มผู้ก่อเหตุมีความเชื่อมโยงกันในพื้นที่ชายแดนภาคใต้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์

นอกจากนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีองค์ความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์อันมีส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานในพื้นที่ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้จัดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ คือเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ อาสาสมัครทหารพราน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ความสำเร็จในการพัฒนาฐานข้อมูลสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ เป็นหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่มีความแม่นยำสูงและมีประสิทธิภาพในการพิสูจน์ทราบตัวบุคคล สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้มีการจัดทำข้อมูลสารพันธุกรรมขึ้นเพื่อสนับสนุนงานทางด้านการข่าวและกระบวนการยุติธรรม สามารถเป็นข้อมูลหลักฐานที่นำมาเชื่อมโยงและวิเคราะห์เหตุการณ์ ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวคือ ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลสารพันธุกรรมของผู้เกี่ยวข้องกับความไม่สงบจำนวนกว่า 30,000 ราย ของผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ที่จะถูกปล่อยตัวภายใน 3 ปี จำนวน 60,000 รายซึ่งนับจนถึงปัจจุบันสามารถเก็บข้อมูลบุคคลทางนิติวิทยาศาสตร์และสามารถพิสูจน์ทราบบุคคลที่กระทำผิดโดยนำผล ดี เอ็น เอ วัตถุพยานมาเชื่อมโยงกับ ดี เอ็น เอ บุคคลในฐานข้อมูลได้ กว่า 500 ราย ซึ่งเป็นการพิสูจน์ทราบอย่างชัดเจนว่าการก่อเหตุในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเชื่อมโยงในลักษณะที่เป็นเครือข่ายซับซ้อน

รูปแบบสารพันธุกรรมภายในฐานข้อมูล ประจำปีงบประมาณ 2549 - 2556

ช่วงเวลา	สารพันธุกรรมจากบุคคล (รายการ)	สารพันธุกรรมจากวัตถุพยาน (รายการ)	รวมทั้งหมด (รายการ)
ปี 2547 – ปี 2556	32,224	2,471	66,414

รายงานการตรวจเปรียบเทียบรูปแบบสารพันธุกรรม (Matching) ประจำปีงบประมาณ 2549 - 2556

ช่วงเวลา	จำนวนรายงานการ matching (รายงาน)	direct match (รายงาน)	familial match (รายงาน)
ปี 2548 – ปี 2556	1,007	843	165

ตัวอย่างผลสัมฤทธิ์ในการนำผลการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการพิจารณาคดีของศาล

- ศาลได้ตัดสินประหารชีวิต จากการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานเป็นท่อนไม้ข่อยที่จำเลยตัดมาจากบ้านใช้พันผ้าชุบน้ำมันแล้วจุดไฟ ในเหตุก่อความไม่สงบฆ่าพระและเผาวัดพรหมประสิทธิ์ ต.บ้านเกาะ อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2548
- ศาลตัดสินประหารชีวิตจากคำให้การของพยานในขณะก่อเหตุลอบวางระเบิดที่ อ.สุไหงปาดี จ.นราธิวาส เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2548 เนื่องจากหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ตรวจพบว่ามีสารพันธุกรรมตรงกับบุคคลจากฐานข้อมูลบุคคลที่เก็บรวบรวมจากเหตุการณ์ชุมนุมหน้า สภ.ตากใบ เมื่อปี พ.ศ. 2548

3. ศาลได้พิพากษาคัดสินลงโทษประหารชีวิตบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุตรวจพบอุปกรณ์ประกอบระเบิดจำนวนมากที่โรงเรียนอิสลามบูรพา จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2550 เจ้าหน้าที่ตรวจพิสูจน์ทางพบสารระเบิดด้วยเครื่องมือทางนิติวิทยาศาสตร์ และพบความเชื่อมโยงของผู้ก่อเหตุข้ามพื้นที่จังหวัดจากการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม (DNA) ของวัตถุพยาน สามารถยืนยันตัวบุคคล และพิสูจน์การกระทำผิดได้จากหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

4. กรณี นักโทษชายอิฟงษ์ รีมแจ็ง เหตุเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549 เจ้าหน้าที่ของสำนักตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา ได้ดำเนินการตามโครงการจัดเก็บประวัติและสารพันธุกรรมผู้ต้องขังในเรือนจำทั่วประเทศ และได้ดำเนินการจัดเก็บประวัติและสารพันธุกรรมผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดสงขลา และเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2555 เจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ได้รับการร้องขอจาก เจ้าหน้าที่คณะทำงานพิเศษต่อต้านยาเสพติด ศูนย์ข่าวกรองจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อร่วมตรวจ เก็บพยานหลักฐานจากการจับกุมตรวจค้นเรือนนอนของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ผลการตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบรูปแบบสารพันธุกรรมนักโทษชายอิฟงษ์ รีมแจ็ง มีรูปแบบสารพันธุกรรมตรงกันกับ สารพันธุกรรมยางวงมัดสายชาร์จโทรศัพท์ หมายเลข 2 จำนวน 3 เส้น และยางวงมัดสายชาร์จโทรศัพท์ หมายเลข 3 จำนวน 4 เส้น ซึ่งเก็บจากเหตุจับกุมตรวจค้นเรือนนอนของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ชั้น 8, ชั้น 9 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทรศัพท์ 0 2142 3491, 0 2142 3492 โทรสาร 0 2143 9068

<http://www.cifs.moj.go.th>